

โครงการพิเศษ

การผลิตนิตยสารทางอากาศ รายการ “Inspired myself”

นางสาวชัชฎาพร เนตรดี

นางสาวกัญญา สิทธิเวทย์

นางสาวเจวลิน สอนสี

นายศรัณยู ประไพย์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปีการศึกษา 2562

โครงการพิเศษ

การผลิตนิตยสารทางอากาศรายการ “Inspired myself”

นางสาวชัชฎาพร เนตรดี

นางสาวกัญญา สิทธิเวทย์

นางสาวเจวลิน สอนสี

นายศรัณยู ประไพย์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปีการศึกษา 2562

กิตติกรรมประกาศ

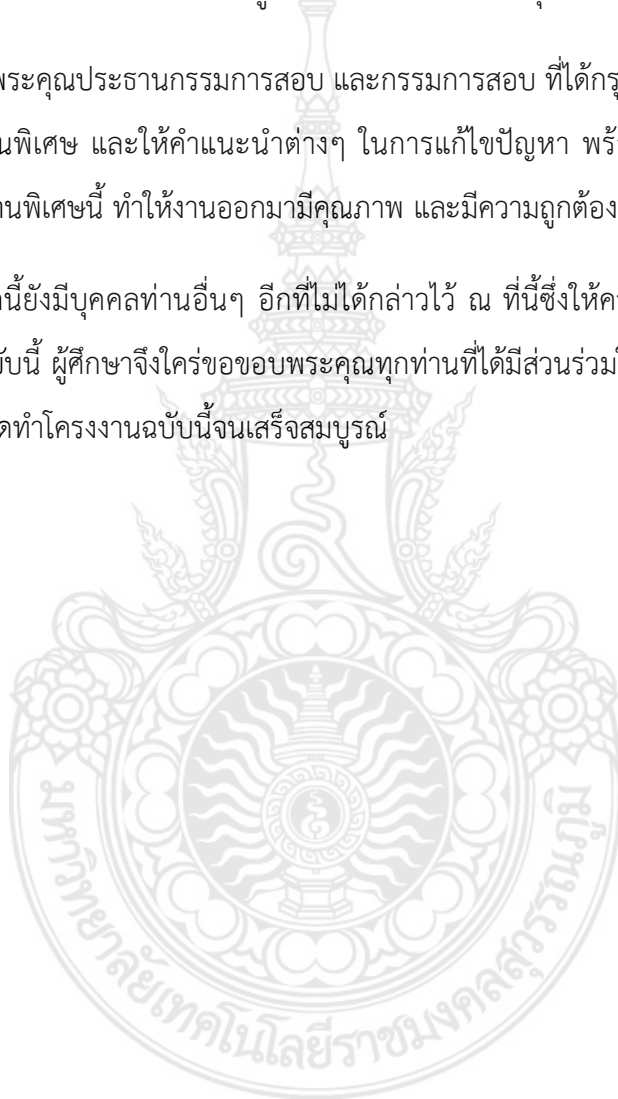
โครงการพิเศษ เรื่อง การผลิตนิตยสารทางอากาศ “Inspired myself” ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์จาก ดร.นิศากร ไพบูลย์สิน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา เรียบเรียงข้อมูล เสริมเนื้อหาของโครงการพิเศษให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนในที่สุดโครงการพิเศษนี้ก็สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ และกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในโครงการพิเศษ และให้คำแนะนำต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติมในโครงการพิเศษนี้ ทำให้งานออกมามีคุณภาพ และมีความถูกต้อง เชื่อถือได้

นอกจากนี้ยังมีบุคคลท่านอื่นๆ อีกที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ซึ่งให้ความกรุณาแนะนำในจัดทำโครงการพิเศษฉบับนี้ ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล รวมถึงเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำโครงการฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

คณะผู้จัดทำ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563

ชื่อโครงการพิเศษ	การผลิตนิตยสารทางอากาศรายการ “Inspired myself ”
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาวชัชฎาพร เนตรดี นางสาวกัญญา สิทธิเวทย์ นางสาวเจวลิน สอนสี นายศรัณยู ประไพย์
ชื่อปริญญา	เทคโนโลยีบัณฑิต
คณะ	เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่อง การผลิตนิตยสารทางอากาศ รายการ “Inspired myself” เป็นโครงการที่เกิดจากการศึกษาของผู้ผลิตในรายวิชา โครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง (08-212-414) ที่มีความสนใจจะผลิตรายการวิทยุเผยแพร่แรงบันดาลใจในการเลือกอาชีพให้กลุ่มเป้าหมาย 18 – 35 ปี ควบคู่กับการประมวลความรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้ศึกษามาตลอดการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

วัตถุประสงค์ของการศึกษามีดังนี้ 1) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตนิตยสารทางอากาศ 2) เพื่อผลิตรายการนิตยสารทางอากาศเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการเลือกประกอบอาชีพ และ 3) เพื่อเผยแพร่ นิตยสารทางอากาศผ่านสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ FM. 92 MHz

ผลการศึกษาพบว่าการศึกษาโครงการผลิตนิตยสารทางอากาศ รายการ “Inspired myself” มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการผลิต (Pre-Production) โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน คิดดำเนินการประสานงานผลิต ขั้นตอนการผลิตรายการ (Production) ได้แก่ การบันทึกเสียง และ ขั้นตอนหลังการผลิตรายการ (Post Production) คือ การตัดต่อเสียง แต่เนื่องจากเป็นผลงานที่ต้องออกอากาศ ทางสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ FM. 92 MHz จึงต้องมีการวางแผนงานให้รัดกุมที่สุด และพิถีพิถันในทุกขั้นตอน เพื่อให้งานออกมาดีที่สุด นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ผลิตได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ จากการผลิตรายการ และยังเป็นกรให้ผู้ผลิตได้พัฒนาทักษะจากวิชาที่ร่ำเรียนมา รวมทั้งเป็นการทดสอบศักยภาพต่อทีมผู้ผลิตอีกด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ระยะเวลาการดำเนินงาน	3
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 หลักการแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	5
2.2 รายการนิตยสารทางอากาศ	16
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	
3.1 วิธีการดำเนินงาน	39
3.2 ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	60
ประวัติผู้ศึกษา	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 ทำตัวอย่างนิตยสารทางอากาศและเลือกบุคคลที่ประสบความสำเร็จเสนออาจารย์	38
3.2 ภาพผู้ดำเนินรายการหลักบันทึกเสียง	42
3.3 ภาพบันทึกเสียงละคร	43
3.4 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณชวนากร บุญใส	44
3.5 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณวารุณี รุ่งจันทิก	44
3.6 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณกานตรัตน์ มลิณทสูต	45
3.7 ภาพการดำเนินการสัมภาษณ์ เรื่อง Vox pop	45
3.8 ภาพการตัดต่อโดยใช้โปรแกรม Adobe premiere pro	46
3.9 ภาพทำแบบประเมิน Focus group	56

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1.1 แผนการดำเนินงานโครงการ

3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันสื่อวิทยุกระจายเสียงนั้นมีความจำเป็นและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่มีความแพร่หลาย กว้างขวางอย่างรวดเร็ว นับเป็นสื่อหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารไปยังประชาชน เนื่องจากเข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี ประชาชนทุกฐานะสามารถที่จะซื้อหาเป็นเจ้าของได้ อีกทั้งวิทยุยังให้ทั้งความรู้ ข่าวสารและความบันเทิง โดยที่ประชาชนมีโอกาสดังกล่าวจะได้รับข่าวสารหรือสิ่งอื่นใดที่จะนำมาให้ได้รับรู้ด้วยความรวดเร็ว จากข้อมูลพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ (Radio Listening Behavior) พบว่า ผู้คนส่วนใหญ่ นิยมรับฟังวิทยุที่บ้านถึง 52.18% ตามมาด้วยการรับฟังวิทยุในรถ 40.45% ในที่ทำงาน 7.08% และอื่นๆ 0.29% นอกจากนี้ยังพบว่า ส่วนใหญ่นิยมรับฟังวิทยุผ่านทางเครื่องรับวิทยุ 72.18% ตามมาด้วยผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ 26.37% และคอมพิวเตอร์ 1.42% อื่นๆ 0.03% ซึ่งจำนวนผู้รับฟังวิทยุคลื่นหลักในระบบ เอฟ.เอ็ม. จำนวน 40 สถานี (87.5 MHz – 107.0 MHz) จากทุกช่องทาง ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล พบมีประชากรไทยอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป รับฟังวิทยุ ประมาณ 10,211,000 คน ซึ่งหนึ่งในรูปแบบของการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงที่ทางผู้ผลิตสนใจคือ นิตยสารทางอากาศ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบใน 1 รายการ แต่ยังคงมุ่งเน้นในเนื้อหาเดียวคือ “ แร้งบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จ ” เพื่อให้ผู้ฟังมีแรงบันดาลใจในการเลือกอาชีพ

“ความสำเร็จ” เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการและมีการตามหา ค้นคว้า และวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการของความสำเร็จ ซึ่งในมนุษย์แต่ละคนนั้นล้วนแล้วแต่ต้องการความสำเร็จในชีวิต ในบางคนก็อาจจะทำได้เร็วและบางคนก็อาจจะช้า หรือไม่ก็ไม่เคยผ่านเรื่องราวของการประสบความสำเร็จมาเลยก็มีเช่นกัน และการใช้ชีวิตของผู้ที่ประสบความสำเร็จบางคนก็มักจะพูดถึงหลักปรัชญาในการทำให้เกิดเป็นความสำเร็จทั้งในหน้าที่การงาน และการใช้ชีวิตส่วนตัว เพราะด้วยความที่คนเราทุกคนต่างก็ต้องการความสำเร็จ และพยายามที่จะมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จนั้น ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือจะต้องไม่หยุดที่จะพัฒนาความสามารถและความคิดของตัวเอง ส่วนตัวที่จะช่วยให้เกิดเป็นความสำเร็จในชีวิตได้อย่างดีที่สุด ทั้งยังสามารถที่จะเป็นกำลังใจให้ตัวเองได้ก้าวตามไปอย่างไม่มีความท้อถอยอีกด้วย ซึ่งในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนในยุคปัจจุบันนี้ ในทุก ๆ สายอาชีพเต็มไปด้วยการแข่งขัน ซึ่งสาเหตุที่เป็นแรงผลักดันทุก ๆ คนที่อยู่

ในสนามการแข่งขันนี้มีหลาย ๆ สาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อเงินเดือนที่มากขึ้น ตำแหน่งที่สูงขึ้น ชื่อเสียง หรือเพื่อที่จะได้ขึ้นไปเป็นที่หนึ่งหรืออยู่ในจุดสูงสุดขององค์กรหรือสายอาชีพของตัวเองก็ตาม ทั้งหมดนี้จะได้มากก็ต่อเมื่อประสบความสำเร็จในงานนั้นหรือเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ซึ่งหลาย ๆ คนมีแนวทางและแนวคิด เพื่อที่จะทำให้ตัวเองประสบความสำเร็จต่าง ๆ กัน

ด้วยเหตุนี้ทางผู้ผลิตซึ่งศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเลือกอาชีพ จึงได้ทำรายการ ” Inspired myself ” ขึ้นโดยนำเสนอในรูปแบบรายการนิตยสารทางอากาศทางสื่อวิทยุกระจายเสียงทางสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ FM. 92 MHz เพื่อให้ผู้ฟังเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำตามฝันในการสร้างอาชีพและประสบความสำเร็จ เผยแพร่เรื่องราวของบุคคลที่ประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งตรงตามกลุ่มเป้าหมายอายุ 18 – 35 ปี

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตนิตยสารทางอากาศ
- 1.2.2 เพื่อผลิตรายการนิตยสารทางอากาศเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการเลือกประกอบอาชีพ
- 1.2.3 เพื่อเผยแพร่รายการนิตยสารทางอากาศผ่านสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ FM. 92 MHz

1.3 ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน พ.ศ.2562-2563				
		พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1	วางแผนหัวข้อและเนื้อหาของ ชิ้นงานโดย นำเสนอผ่านรูปแบบ นิตยสารทางอากาศรายการ” Inspired myself “ 1.1 รวบรวมข้อมูล 1.2 เลือกแขกรับเชิญ 1.3 วิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหา 1.4 พบอาจารย์ที่ปรึกษา	←→				
2	เขียนบท		←→			
3	ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและลง พื้นที่สัมภาษณ์แขกรับเชิญ		←→			
4	ติดต่อ และแก้ไขงาน			←→	→	
5	ประเมินผล				←→	
6	สอบปิดโปรเจกต์				←→	
7	แก้ไขรูปเล่มและส่งเล่มโครงการ				←→	
8	ส่งรูปเล่ม				←→	
9	ออกอากาศทางวิทยุศึกษา 92 MHz					←→

ตารางที่ 1.1 แผนการดำเนินงานโครงการ

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้ศึกษากระบวนการผลิตนิตยสารทางอากาศ
- 1.4.2 ได้ผลิตรายการนิตยสารทางอากาศเกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการทำตามความฝัน
- 1.4.3 ได้เผยแพร่ นิตยสารทางอากาศผ่านสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ FM. 92 MHz

บทที่ 2

หลักการแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การผลิตนิตยสารทางอากาศรายการ Inspired myself ผู้ผลิตได้ใช้แนวความคิด ทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง
- 2.2 รายการนิตยสารทางอากาศ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

เฉลิมศรี หุนเจริญ (2531) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเสนอรายการทางวิทยุกระจายเสียงว่าการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ความมุ่งหมายก็เพื่อเสนอให้คนฟังได้รับทั้งความบันเทิง ความรู้ และข่าวสาร โดยผ่านสื่อคือวิทยุ เป็นการเสนอให้ในลักษณะที่ผู้ฟังต้องเต็มใจรับฟังเอง ผู้เสนอจะบังคับผู้ฟังไม่ได้ เพราะผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงมีสิทธิที่จะไม่ฟัง คือปิดเครื่องรับหรือเปลี่ยนไปฟังรายการอื่นทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งอื่นเมื่อใดก็ได้ ดังนั้นการที่จะทำให้มีคนสนใจฟังรายการที่ผลิตจึงต้องมีวิธีการที่จะทำให้รายการนั้นเป็นที่น่าสนใจ ให้ผู้ฟังต้องการที่จะฟังด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ วิธีการเสนอรายการต่อผู้ฟังมีส่วนสำคัญอยู่มาก ถึงแม้ว่าผู้ผลิตรายการจะได้จัดทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ดีสมบูรณ์แบบและน่าฟังเพียงใด หากขาดวิธีการนำเสนอที่ดีแล้วก็ไม่สามารถทำให้รายการนั้นๆ เป็นที่น่าสนใจหรือดึงดูดใจคนให้มาฟังรายการที่ดีและสมบูรณ์แบบนั้นได้

การนำเสนอรายการทางวิทยุกระจายเสียงก็เท่ากับการเสนอขายสินค้า คือต้องไม่เพียงการนำไปเสนอแต่พอให้ลูกค้าทราบว่ามิอะไรขายเท่านั้น แต่จะต้องมีใช้ศิลปะและความชำนาญในการพูดเพื่อดึงดูดความสนใจ จนกระทั่งเขายอมซื้อสินค้าที่เราเสนอขายนั้นด้วย แต่การเสนอรายการวิทยุเป็นการเสนอโดยการสื่อความหมายฝ่ายเดียว โดยที่เสนอมีแต่เสียงพูดที่จะชักชวนให้ผู้ฟังเกิดความสนใจในเบื้องต้น ติดตามรับฟังอย่างเข้าใจในช่วงต่อไป และความเห็นคล้อยตามคือเชื่อศรัทธาในที่สุด เพราะจุดมุ่งหมายสำคัญของการเสนอรายการมีอยู่โดยลำดับดังนี้

1. เรียกร้องถึงความสนใจ (ให้อยาก)
2. สร้างภาพพจน์และความประทับใจ (ให้ติดตามเรื่องราวต่อไป)
3. กระตุ้นให้เกิดจินตนาการและมีความเห็นคล้อยตาม (เชื่อถือ)

การดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียงต้องระลึกลึถึงเสมอว่า

1. เพื่อช่วยให้ผู้ฟังฟังรายการได้อย่างเพลิดเพลิน
2. เพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจและให้สีสัน โดยความหลากหลายแก่รายการที่เสนอ
3. เพื่อทำให้รายการที่เสนอได้ดำเนินไปอย่างราบรื่นน่าฟัง

ไอต์ ยุทธนา (2531) ได้กล่าวว่า การเป็นนักจัดรายการวิทยุเป็นเหมือนกับเราเป็นสื่อกลางหรือตัวกลาง คือ มีการรับข่าวสารแล้วเราก็ส่งออกไปหรือถ่ายทอดไปยังคนฟังอีกครั้งหนึ่ง ถ้าเราเป็นคนหนึ่งที่ไม่หยุดอยู่กับที่ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เรื่องที่จะพูดคุยกับคนฟังก็ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์เสมอ

ชลลดา วงศ์วิชัย และพูนทรัพย์ สิทธิพรหม (2533) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงไว้ดังต่อไปนี้คือ วิทยุกระจายเสียงจัดว่าเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ วิทยุกระจายเสียงสามารถแพร่กระจายข่าวสารไปสู่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับได้อย่างรวดเร็วและกว้างไกลทุกหนทุกแห่ง วิทยุกระจายเสียงไม่เป็นอุปสรรคสำหรับผู้ด้อยการศึกษาที่อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ในปัจจุบันราคาเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงไม่แพงนักอยู่ในระดับที่คนทั่วไปสามารถจะซื้อหาไว้ในครอบครองได้ ด้วยเหตุนี้วิทยุกระจายเสียงจึงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลและมีความสำคัญอย่างยิ่ง สังเกตได้จากการนำวิทยุกระจายเสียงไปใช้ในกิจการต่างๆ ของประเทศ เช่น การประชาสัมพันธ์ ธุรกิจการค้า การทหาร การศึกษา การบริการ และการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ เป็นต้น

วิทยุกระจายเสียงในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนมีความสำคัญในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความสำคัญในด้านการเสริมสร้างสติปัญญา
2. ความสำคัญในด้านการพัฒนาประเทศ
3. ความสำคัญในด้านการสื่อสารของโลก

1. ความสำคัญในด้านการเสริมสร้างสติปัญญา มี 3 ลักษณะ คือ

- ก. การให้ข้อเท็จจริงแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีหูตากว้างขวางรอบรู้ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา
- ข. การให้การศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้มนุษย์ได้รับความรู้ได้อย่างทัดเทียมกัน เพื่อช่วยให้มีโอกาสในการดำรงชีพที่ดีขึ้น
- ค. การแสดงความคิดเห็น วิทยุกระจายเสียงเป็นเวทีกลางให้ประชาชนมีโอกาส

แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความนึกคิดซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้มากยิ่งขึ้น อันเป็นหนทางให้เกิดความเจริญได้ในที่สุด

2. ความสำคัญในด้านการพัฒนาประเทศ

วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าสื่ออื่นด้วยธรรมชาติและลักษณะพิเศษบางประการ วิทยุกระจายเสียงสามารถแพร่กระจายข่าวสารไปสู่ประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกระดับได้อย่างรวดเร็วและกว้างไกลทุกหนทุกแห่ง ไม่เป็นอุปสรรคสำหรับผู้ด้อยการศึกษาที่อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ประกอบกับราคาเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงราคาไม่ค่อยสูงนัก จึงทำให้ทุกครอบครัวมีไว้ในครอบครองได้จากธรรมชาติและลักษณะพิเศษบางประการของวิทยุกระจายเสียงจึงมีความสำคัญในการใช้ป็นสื่อเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ได้อย่างดี เช่น การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทางการเมือง การพัฒนาชนบท การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

3 . ความสำคัญในด้านการสื่อสารของโลก

ก. วิทยุกระจายเสียงเป็นเครื่องมือในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมที่สุด ไม่ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่แห่งใดของโลกก็ตาม เนื่องจากวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่สามารถส่งข่าวสารด้วยความรวดเร็วกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น เพราะคลื่นวิทยุสามารถไปได้ทุกหนแห่งและไปได้ไกลๆ ในทุกท้องถิ่น ทำให้ชาวโลกมีโอกาสรู้เหตุการณ์ต่างๆ ในโลกได้พร้อมๆ กัน

ข. วิทยุกระจายเสียงเป็นเครื่องมือในการใช้ป็นสื่อที่ทำให้เกิดจากการฟังพากันและกันทั่วโลก การฟังพากันที่เกิดขึ้นจากการสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียงมักเป็นไปในรูปของการแจ้งข่าวสารเพื่อให้คนทั่วโลกทราบว่ามิอะไ่เกิดขึ้นกับใคร ที่ไหน และมีความเป็นมาอย่างไร

คุณลักษณะของสื่อวิทยุกระจายเสียง (บำรุง สุขพรรณ, 2522) มีดังนี้

1. สามารถเข้าถึงเป้าหมายได้กว้างกว่าและสามารถเข้าถึงประชาชนบางคนทีสื่อประเภทวิทยุและโทรทัศน์เข้าไม่ถึง
2. ผู้ฟังมีความสุขเพลิดเพลินเหมือนมีส่วนร่วมด้วยกับรายการ
3. ราคาถูกกว่าโทรทัศน์มาก

4. เลือกรับฟังได้มากกว่าโทรทัศน์
5. ผู้ฟังรู้สึกว่ายากกับผู้ประกาศวิทยุมาขึ้นพูดอยู่ตรงหน้า
6. มีความรวดเร็วในการเสนอข่าว ทำให้คนฟังมีความเชื่อมั่นในข่าวสารจากวิทยุว่าเป็น Primary Facts คือ เป็นข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่จะติดตามหารายละเอียดจากสื่อชนิดอื่นต่อไปได้
7. ทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกว่าได้ฟังเรื่องเดียวกันพร้อมๆ กันซึ่งจะทำให้เกิดเพิ่มพูนความเชื่อมั่นในข่าวสารและคำแนะนำทางวิทยุขึ้น
8. วิทยุไม่ต้องการด้านเทคนิคมากเท่าโทรทัศน์ เพราะโทรทัศน์มีเทคนิคทางภาพเพิ่มขึ้นมาอีกจึงเป็นงานที่มีภาระยุ่งยากกว่าวิทยุมาก
9. วิทยุต้องการคนทำงานน้อยกว่าโทรทัศน์
10. การรับฟังรายการวิทยุ ผู้ฟังสามารถรับฟังได้ตลอดเวลาเพราะใช้แต่การได้ยินเท่านั้น

ผลของวิทยุกระจายเสียงที่มีต่อสังคม

ผลของวิทยุกระจายเสียงต่อสังคมมีมากมายและต่างกัน ดังจะได้แยกให้เห็นเป็นข้อๆ ดังนี้

1. วิทยุกระจายเสียงมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน และกิจวัตร (Habits) เบ็ดเตล็ด อื่นๆ ของผู้ฟัง ในขณะที่ทางสถานีพยายามปรับเวลาของรายการเพื่อให้เหมาะสมกับกิจวัตรประจำวันของสาธารณชนนั้น ในทางกลับกัน สาธารณชนก็พยายามปรับกิจวัตรให้คล้อยตามรายการกระจายเสียงอยู่เสมอ รายการบางประเภทเป็นเหตุให้บางคนฝึกฝนตนเองให้อยู่ติดบ้านตามวันและเวลาของรายการนั้นๆ
2. วิทยุกระจายเสียงมีผลต่อการใช้ในการแสดงความสามารถพิเศษ ในการชักนำให้เกิดปฏิกิริยาต่อมวลชน (Mass Social) ให้แสดงความมีน้ำใจกว้างขวางเพื่อการมีส่วนร่วมกันช่วยเหลืออย่างรีบด่วน
3. การกระจายเสียงมีอิทธิพลทำให้สาธารณชนเกิดความตื่นตระหนกต่อสถานการณ์บางอย่างที่ไม่น่าไว้วางใจอันอาจนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัย แต่ในขณะเดียวกันสามารถทำให้ความตื่นตระหนกนั้นทุเลาลงโดยการให้คำแนะนำหรือให้ข้อเสนอแนะต่างๆ
4. วิทยุเน้นหนักไปในการใช้ภาษาที่ง่ายๆ แก่การเข้าใจในทันที แต่ยังรักษามาตรฐานและความหมายที่ถูกต้องไว้ สื่อมวลชนอื่นก็เช่นเดียวกัน มักจะใช้ข้อความสั้นๆ ที่สมบูรณ์ เข้าใจง่ายๆ ใช้ภาษาด้อยค่าธรรมดา เพื่อให้ง่ายต่อการสื่อสารสำหรับวิทยุขึ้นเป็นการยากที่จะดึงดูดให้ผู้ฟังคงอยู่กับรายการพูดนานกว่า 15 นาที นอกจากผู้ฟังจะสนใจและตั้งใจฟังรายการนั้นอย่าง

จริงจัง หรือปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมกับการวิทยุที่ให้ผู้ฟังรายการตอบโต้หรือสนทนาพูดคุยกับทางรายการได้หรือเนื้อหาของรายการนั้นเป็นที่ชื่นชอบหรือใกล้ชิดผู้ฟังอยู่แล้ว

5. ผลของวิทยุอีกประการหนึ่งก็คือ สามารถแนะนำให้สังคม (ประชาชน) ได้รู้จักและใกล้ชิดบุคคลที่น่าสนใจหรือผู้นำของชุมชน สมาคมองค์การต่างๆ ตลอดจนให้ได้ทราบถึงสถานะและความเคลื่อนไหวต่างๆ การอภิปรายถกเถียงปัญหาที่เกิดขึ้นมาในสังคม เป็นการเพื่อความสำคัญความสนใจทั้งบุคคลและเรื่องที่ยกขึ้นมาอภิปรายมากขึ้นในความคิดของสาธารณชน

องค์ประกอบที่สำคัญในการผลิตรายการวิทยุ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2539)

1. ผู้ฟัง (Audience) หมายถึง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นเป้าหมายของการจัดรายการ (Target Audience) จะเป็นตัวตัดสินว่ารายการที่จัดประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้จัดรายการต้องรู้ว่ากลุ่มผู้ฟังเป็นใคร นอกจากจะรู้ว่าเป็นกลุ่มใดแล้ว ควรจะรู้ให้ลึกถึงประวัติ พฤติกรรม และทัศนคติของคนในกลุ่มนั้น

2. เนื้อหา (Content) เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้จัดรายการต้องการให้ผู้ฟังได้ฟังกัน การบรรจุเนื้อหาควรจะต้องสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟัง เป้าหมาย ซึ่งอาจจะพิจารณาถึงระดับการศึกษาของผู้ฟัง

3. วิธีเสนอ (Technique of Programme Presentations) วิธีเสนอรายการเป็นกระบวนการที่จะนำเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ ส่วนสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการนำเสนอรายการประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ประการ คือ

ก. ภาษาพูด (Language) ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ประโยคสั้นๆ กะทัดรัดเหมาะสมกับสภาพของการฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป

ข. สติลาการพูด (Style) ไม่ควรพูดเหมือนกับอ่านหนังสือ ควรพูดเหมือนกับการพูดคุยกับเพื่อน น้ำเสียงต้องแสดงถึงความจริงใจ ไม่ดูถูกผู้ฟัง หรือผู้ฟังไม่รู้เท่าตนเอง

ค. เพลงประกอบ (Programme Music) จะช่วยให้รายการน่าฟังและผ่อนคลายความตึงเครียด ใช้ประกอบ แนะนำรายการ คั่นรายการ สร้างบรรยากาศหรือเนื้อหาส่วนหนึ่ง เปลี่ยนฉากหรือเรื่องราวที่จะพูด

ง. เสียงประกอบ (Sound Effect) เป็นเสียงที่เกิดขึ้นในธรรมชาติหรือประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อนำมาใช้สอดแทรกในรายการ ทำให้มีบรรยากาศสมจริง

จ. ความหลากหลาย (Variety) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Unity) การเสนอรายการให้มีความหลากหลายจะช่วยให้รายการไม่น่าเบื่อ จะต้องใช้ภาษาสลิลาใน

การพูด เพลงประกอบหรือเสียงประกอบจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งในแง่เนื้อหาและวิธีเสนอ

4. เวลาออกอากาศ (Air Time) เป็นตัวกำหนดให้ผลิตในรูปแบบใดบ้าง หมายถึง เวลาที่ผู้ฟังเป้าหมายพร้อมที่จะฟังรายการต่างๆ จากผู้จัด เหมาะกับผู้ฟังเป้าหมายกลุ่มใดบ้าง แล้วจึงมาวางแผนรายการให้เหมาะสม

5. การประเมินผล (Evaluation) ความสำเร็จของการจัดรายการวิทยุขึ้นอยู่กับความต้องการฟังของผู้ฟังอย่างเดียวนั้น ผู้จัดจึงจำเป็นต้องรู้จักประเมินผลรายการ ซึ่งจำเป็นต้องทำเป็นประจำเป็นระยะๆ ไป

บทบาทความรับผิดชอบของสถานีวิทยุกระจายเสียง ต้องมีเป้าหมายทางวิชาชีพและมีความรับผิดชอบ 4 ประการ คือ

1. เพื่อแจ้งข่าวสารและเปิดหูเปิดตาผู้ฟัง
2. เพื่อเปิดเผยข้อเท็จจริง
3. เพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้ฟัง
4. เพื่อเตือนภัยหรือผัดปัดต่อสังคมส่วนรวม
5. เพื่อหาข่าวสารที่ถูกต้องมาเสนอต่อผู้ฟังอย่างรวดเร็ว
6. เพื่อเป็นประจักษ์พยาน และรายงานเหตุการณ์ที่เป็นข่าวตามลำดับเวลา (ดวงทิพย์

วรพันธ์, อ่างใน บุชราคม เอี่ยมอำไพ 2540)

รูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง (พินิตตา สุขโกศล, 2549) แบ่งได้กว้าง ๆ ออกเป็น 12 รูปแบบ รายการดังนี้

1. รายการพูดคุยกับผู้ฟัง (Talk Programme) การสื่อสารจะมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two way Communication) กับผู้ฟัง โดยปกติผู้จัดรายการจะอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย และจำเป็นต้องมีผู้ช่วยประจำรายการ คอยทำหน้าที่ในการรับสายโทรศัพท์ ลักษณะรายการส่วนใหญ่จะเน้นการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะ เปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น ผู้ดำเนินรายการจะต้องมีความอดทนและต้องรู้จักวิธีการกำหนดกรอบการแสดงความคิดเห็นให้เหมาะสมตามช่วงเวลาในรายการและให้ได้ความคิดเห็นของคนฟังที่หลากหลายปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ารายการอาจจะมีการเสริมด้วยการส่งข้อความ (SMS) และอ่านข้อความนั้นๆ ออกอากาศแทน รูปแบบรายการนี้จะทำให้ทราบระดับความนิยม

ในรายการทราบความหลากหลายของกลุ่มคนฟัง และจำนวนคนฟังในรายการ จนกระทั่งสามารถสร้างชมรมคนฟังในรายการได้ เช่น รายการของ จส. 100 เป็นต้น

2. รายการสนทนา (Conversational Programme) การสื่อสารจะเป็นการสื่อสารสองทาง (Two way Communication) กับผู้ดำเนินรายการร่วม แต่จะเป็นการสื่อสารทางเดียว (One way Communication) กับผู้ฟังที่บ้าน ยกเว้นจะเปิดโอกาสให้คนฟังสามารถโทรศัพท์เข้ามาสอบถามประเด็นในเรื่องที่ผู้ดำเนินรายการร่วม รูปแบบรายการลักษณะนี้ผู้ผลิตรายการและผู้ดำเนินรายการร่วมจะต้องทำการกำหนดวาระในการสนทนาที่เป็นประเด็นทันสมัย ศึกษาข้อมูลทำความเข้าใจร่วมกันว่าจะแบ่งประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างไร สิ่งที่จะต้องระวังในรายการ คือ ความขัดแย้งทางความคิด เพราะจะทำให้ผู้ฟังที่บ้านเกิดความสับสนในการจับประเด็นและสรุปประเด็น หากต้องการจะสอดแทรกความคิดเห็นควรจะเริ่มต้นว่า เห็นด้วยกับผู้ดำเนินรายการร่วมก่อน แต่มีข้อเสนอเพิ่มเติมว่าอย่างไร

3. รายการสัมภาษณ์ (Interview Programme) รายการนี้จะมีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทางกับผู้ที่จะเชิญมาร่วมในรายการ หรืออาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่สะดวกที่จะเข้าร่วมรายการในสถานีวิทย ผู้ดำเนินรายการควรจะแจ้งให้ผู้ฟังที่บ้านทราบว่าผู้ที่จะเชิญเข้ามาสัมภาษณ์ในรายการชื่ออะไร ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ความสามารถเฉพาะเรื่องที่จะเชิญเข้ามาสัมภาษณ์ในรายการ หรือกำลังเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความสนใจในเวลานั้น หรือเป็นบุคคลสาธารณะ หรือเป็นบุคคลที่กำลังเกิดข้อพิพาทคดีวิจารณ์ ช่วงเริ่มต้นรายการผู้ดำเนินรายการควรจะนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่จะเชิญมาสัมภาษณ์ในรายการให้กับผู้ฟังรับทราบ หรือสรุปประเด็นที่สำคัญในช่วงต้นของรายการให้ผู้ฟังทราบเบื้องต้นก่อน แล้วจึงแนะนำผู้ที่จะเชิญมาสัมภาษณ์ และจึงเข้าสู่การสัมภาษณ์ ข้อควรปฏิบัติที่ดี ผู้ดำเนินรายการควรจะทำกรณั้ในวัน เวลา และกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์ให้กับผู้ที่จะเชิญมาสัมภาษณ์ก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน เพื่อให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์สามารถเตรียมเนื้อหา หากเกิดกรณีฉุกเฉินผู้ถูกเชิญมาสัมภาษณ์สามารถแจ้งล่วงหน้าว่าไม่สามารถมาร่วมได้ ผู้ดำเนินรายการจะต้องเตรียมประเด็นสำรอง หรือเชิญผู้ถูกสัมภาษณ์อื่นมาแทนในรายการได้ทันที

4. รายการอภิปราย (Discussion Programme) การสื่อสารของรายการลักษณะนี้จะเป็นการสื่อสารแบบสองทางระหว่างผู้ดำเนินการอภิปรายกับผู้ร่วมอภิปราย รายการลักษณะนี้จะ เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินการอภิปราย 1 คน และผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 - 4 คน เนื่องจากหากมีผู้ที่เข้าร่วมอภิปรายในรายการมาก การแสดงความคิดเห็นจะทำให้เกิดความหลากหลายจนกระทั่งผู้ดำเนินการอภิปรายไม่สามารถควบคุมประเด็นได้ รายการลักษณะนี้จะต้องอาศัยทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญในการประสานงาน และการเชิญบุคคลเข้าร่วมอภิปรายที่สามารถได้ความ

คิดเห็นที่หลากหลาย อย่างน้อยผู้ที่เข้าร่วมในรายการจะต้องอภิปรายได้ 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย รายการอภิปรายที่ดี สามารถเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือสามารถสอบถามข้อสงสัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องในรายการกับผู้อภิปรายได้ในช่วงเวลาที่กำลังออกอากาศ (Real time) ผู้ดำเนินการอภิปรายจะเป็นเพียงผู้ตั้งคำถาม และกำหนดประเด็น

5. รายการสารคดี (Documentary or Feature Programme) การสื่อสารของรายการลักษณะนี้จะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวกับผู้ฟังทางบ้าน โดยมีผู้บรรยาย 1 – 2 คน โดยควรจะเป็นคน ๆ เดียวกันตลอดไป ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายควรจะมีน้ำเสียงที่นำเชื่อถือ โทนเสียงไม่สูงมากนัก เพื่อให้ผู้ฟังสามารถฟังได้จนจบรายการและเป็นการสร้างลักษณะเฉพาะของรายการ (Identity Programme) ไม่จำเป็นต้องเป็นรายการที่จัดสด สามารถบันทึกเทปล่วงหน้าได้ เพื่อให้สามารถตัดต่อและแก้ไขข้อมูลที่ต้องการในรายการได้ โดยส่วนใหญ่รายการสารคดีของหน่วยงานต่าง ๆ จะมีขนาดสั้น ความยาวไม่เกิน 5 นาที การกำหนดเนื้อหาจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานนั้น ทั้งนี้รายการสารคดี 1 ชั่วโมง ควรแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยมีช่วงเวลาที่เท่ากัน คือ 10 – 15 นาที และควรจะมีความต่อเนื่องกันในการนำเสนอเนื้อหาของรายการ การกำหนดประเด็นของรายการ (Theme) ควรจะเป็นประเด็นกว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ สิ่งมีชีวิต สิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น รายการลักษณะนี้ ทีมงานต้องมีความรู้ ความสามารถในการสืบค้นข้อมูล เรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา เลือกเพลงประกอบรายการ หรือจัดทำเสียงประกอบรายการได้อย่างเหมาะสม หากทำให้ผู้ฟังทางบ้านมองเห็นภาพได้ จะเป็นรายการที่ช่วยสร้างอารมณ์ให้กับคนฟังได้เป็นอย่างดี รายการสารคดีไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงวันเวลาในการออกอากาศ แต่ควรจะเป็นเรื่องที่ส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ฟังมากขึ้น เจาะลึกในสิ่งที่ผู้ฟังยังไม่ทราบ หรือเป็นเรื่องที่ไม่เคยมีใครรู้จักมาก่อน

6. รายการนิตยสารทางอากาศ (Magazine Programme) การสื่อสารจะเป็นลักษณะของการสื่อสารทางเดียวกับผู้ฟังทางบ้าน รายการนิตยสารทางอากาศควรจะเป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการหลัก 1 คน และมีผู้ดำเนินรายการในแต่ละช่วงรายการช่วงละ 1 คน ทั้งนี้รายการใน 1 ชั่วโมง ควรแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ๆ ละ 10 – 15 นาที มีความหลากหลายทั้งเนื้อเรื่องและรูปแบบการนำเสนอ เน้นความทันสมัยและตรงกับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่นำเสนอ โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ การนำเสนอควรจะให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็น รายการนิตยสารสำหรับผู้หญิง ข้อมูลที่นำเสนอจะเกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา รูปร่าง การรักษาผิวพรรณ แฟชั่นการแต่งกาย การสร้างเสน่ห์กับเพศตรงข้าม เป็นต้น โดยมี

ประเด็นในการนำเสนอที่แตกต่างกันแต่ควรอยู่ในหัวข้อที่ใกล้เคียงกัน หรืออาจจะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับช่วงวันและเวลาที่จะออกอากาศ

7. รายการข่าว (News Programme) การสื่อสารจะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวกับผู้ฟังที่บ้าน โดยส่วนใหญ่รายการข่าวจะมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ รายการข่าวประจำวัน และรายการข่าวสั้น ในแต่ละช่วงของวัน ซึ่งจะมีความยาวของรายการที่แตกต่างกัน และมีวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกันรายการข่าวประจำวันจะมีความยาว 1 ชั่วโมง โดยจะแบ่งออกตามประเภทของข่าวได้แก่ ข่าวเด่นประจำวัน ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวเกษตร ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ทั้งนี้จะมีผู้ประกาศข่าว 1 – 2 คน และมีผู้สื่อข่าวนอกสถานที่กระจายตามพื้นที่ โดยเป็นการรายงานสดทางโทรศัพท์ รายงานสดจากสถานที่จัดประชุม หรือเป็นการส่งเทปที่ติดต่อแล้วมาออกอากาศทางสถานี ส่วนข่าวสั้น ในแต่ละช่วงของวันนั้น จะมีความยาวไม่เกิน 3 - 5 นาที ซึ่งจะเป็นประเด็นด่วนในช่วงเวลานั้นการผลิตรายการจะอาศัยจึงเกิด รายการข่าวที่ฟังแล้วเกิดความรูสึกอยากรู้อยากฟัง ทั้งนี้ควรจะมีสโลแกนของรายการข่าวเพื่อให้คนฟังสามารถจดจำได้ว่าเป็นรายการข่าวประจำสถานีวิทยุ นั้น

8. รายการเพลง (Music Programme) การสื่อสารจะเป็นลักษณะสองทาง โดยมีผู้จัดรายการ หรือ DJ รายการละ 1 คน ดำเนินรายการ 1 – 3 ชั่วโมงต่อวัน รวมทั้งทำหน้าที่ในการประสานความบันเทิงในรายการตามคำขอของผู้ฟัง หรืออาจจะเป็นการเปิดเพลงที่กำลังอยู่ในความนิยม ตามรูปแบบของรายการ หรือให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายของคนฟังในรายการ โดยส่วนใหญ่รายการเพลงจะเป็นรายการที่เน้นการเปิดเพลงเพื่อการประชาสัมพันธ์ การโฆษณาสินค้า หรือผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งรายการลักษณะนี้ จะเป็นรายการที่มีจำนวนมาก เนื่องจากเป็นรายการที่มีกลุ่มผู้ฟังสูงกว่ารายการประเภทอื่น ปัจจุบันรายการเพลงของสถานีวิทยุในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลนั้น จะเน้นการเปิดเพลงมากกว่าการพูด หรือที่เรียกว่า Non – stop music เนื้อหาที่นำเสนอในรายการจะมีความเบา ฟังง่ายและเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันสลับกับการเล่นเกมส์ ตอบปัญหาชิงรางวัลจากผู้สนับสนุนรายการ การเปิดสปอตโฆษณา และการรายงานข่าวตามสถานการณ์ หรือการรายงานข่าวจราจร เป็นต้น รูปแบบรายการเพลงนั้น ผู้จัดรายการ จะจัดรายการและเลือกเปิดเพลงตามความถนัดของตนเอง รวมทั้งจะต้องมีความสามารถในการเลือกเพลง จดจำรายชื่อเพลง เชื่อมต่อเพลงในรายการได้อย่างต่อเนื่อง (Smooth) สามารถให้ข้อมูลเพลงที่เปิดได้ เช่น ข้อมูลนักร้อง (Singer) ผู้แต่งเพลง (Composer) อัลบั้ม (Album/ Version) ผลงานสร้างชื่อเสียง รางวัลที่ได้ ความเคลื่อนไหวในวงการเพลง ความเคลื่อนไหวของศิลปิน เป็นต้น

9. รายการปิกนิก (Variety Programme) เป็นรายการที่มีความหลากหลาย ในการ

นำเสนอเนื้อหาสาระ หรือเป็นการเปิดกว้างของรายการภายในเวลา 1 ชั่วโมง โดยจะมี ผู้ดำเนินรายการ 1 คน คอยทำหน้าที่เชื่อมโยงเนื้อหารายการในแต่ละช่วง ไม่จำเป็นต้องเป็นรายการสด และไม่จำเป็นต้องเป็นหัวเรื่องเดียวกัน (Theme) ความหลากหลายในแต่ละช่วงจะถูกกำหนดโดยชื่อของช่วงรายการ

10. รายการละครวิทยุ (Radio Drama) เป็นรายการการแสดงที่ใช้เสียงบอกเล่าเรื่องราวแสดงอารมณ์ ความรู้สึกและสามารถถ่ายทอดความนึกคิดต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟังได้ โดยไม่จำเป็นต้องมองเห็นท่าทางกิริยาของผู้แสดงละครที่แสดงทางวิทยุกระจายเสียงนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสรรค์ความบันเทิง ให้ความรู้ ให้แง่คิดแก่คนฟัง หรือเป็นละครเพื่อการรณรงค์ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง การผลิตรายการละครหนึ่งเรื่องต้องอาศัยทีมงานที่ประกอบไปด้วย ผู้เขียนบท ละคร ผู้แสดงละคร ผู้กำกับละคร และบุคลากรทางด้านเทคนิค เสียงประกอบ ทั้งนี้รายการละครจะต้องทำการผลิตและบันทึกเทปล่วงหน้า 3 ขั้นตอน คือขั้นวางแผนและเตรียมงาน ขั้นการผลิต และขั้นหลังการผลิตเพื่อตรวจสอบและประเมินผลรายการ ส่วนใหญ่แล้วความยาวของรายการละครหนึ่งเรื่องจะไม่เกิน 30 – 45 นาที โดยจะเป็นเรื่องสั้นจบในตอนหรือแบ่งออกเป็นตอน ๆ เพื่อสร้างความต่อเนื่อง ทีมงานละครจะต้องตั้งชื่อทีมละคร กำหนดเพลงรายการละคร และมีผู้บรรยายประจำรายการเพื่อนำเสนอเรื่องย่อ ความเดิมจากตอนที่แล้วของรายการทุกวัน

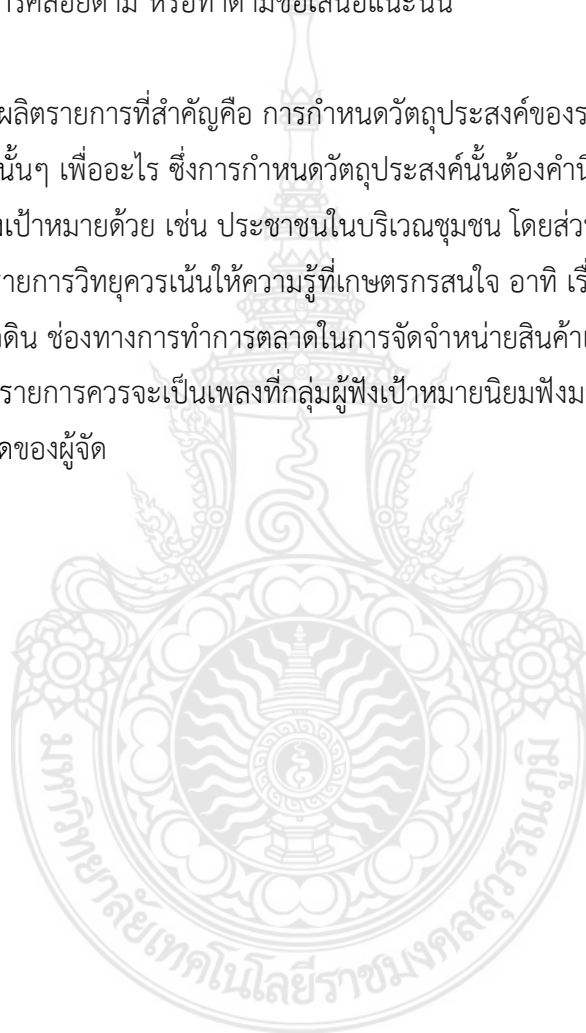
11. รายการตอบปัญหา (Quiz Programme) เป็นรายการที่คล้ายคลึงกับรายการที่เน้นเนื้อหาทางวิชาการ ซึ่งเป็นลักษณะของการสื่อสาร 2 ทิศทางระหว่างผู้ดำเนินรายการ และผู้ตอบปัญหาทางบ้าน รายการลักษณะนี้จะไม่ค่อยปรากฏเนื่องจากไม่ค่อยมีผู้สนับสนุนรายการชัดเจน ผู้ดำเนินรายการจะต้องศึกษาข้อมูลในเชิงวิชาการมามาก และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการที่จะมาเป็นผู้ร่วมรายการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับรายการ

12. รายการบรรยายเหตุการณ์ (Commentary Programme) เป็นรายการถ่ายทอดสดจากสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเวลานั้น โดยส่วนใหญ่จะแทรกได้ทุกช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ ทั้งนี้เหตุการณ์นั้นจะต้องมีความสำคัญและเกิดผลกระทบต่อประชาชนระดับประเทศ หรือเป็นประเด็นสาธารณะที่คนสนใจในขณะนั้น เช่น การไต่สวนของผู้สมัครเลือกตั้งของประธานาธิบดี การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ธรรมชาติของสื่อกระจายเสียง เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ทุกคน (Accessibility) โดยไม่จำกัดพรมแดนทางความรู้ ระยะเวลาและลักษณะทิวทัศน์ของประชาชน เป็นสื่อที่ใกล้ชิดกับผู้รับสารมากที่สุด สามารถถ่ายทอดเรื่องราวสดๆ (Real - time) มีความยืดหยุ่นสูงอย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงโดยทั่วไปจะสอดคล้องกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน 4 ประการสำคัญ คือ

1. เพื่อแจ้งข่าวสารให้ทราบ (To inform) คือ การที่ผู้ผลิตรายการต้องการจะบอกแจ้งหรือชี้แจงข้อมูล เรื่องราวข่าวสารเพื่อให้ผู้ฟังทราบ
2. เพื่อให้การศึกษา (To Educate) คือ การให้ข้อมูลความรู้ในเชิงวิชาการด้วยการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้ฟัง
3. เพื่อให้ความบันเทิง (To entertain) คือ การทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน
4. เพื่อการชักจูงใจ หรือเสนอแนะ (To persuade) คือการทำหน้าที่ในการชักจูงผู้ฟังเพื่อให้เกิดการคล้อยตาม หรือทำตามข้อเสนอแนะนั้น

หน้าที่ของผู้ผลิตรายการที่สำคัญคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของรายการนั้น ให้ชัดเจนว่า ต้องการผลิตรายการนั้นๆ เพื่ออะไร ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์นั้นต้องคำนึงถึง ความสนใจ ความต้องการของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายด้วย เช่น ประชาชนในบริเวณชุมชน โดยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรระดับความรู้ไม่สูง การจัดรายการวิทยุควรเน้นให้ความรู้ที่เกษตรกรสนใจ อาทิ เรื่องการทำเกษตรแผนใหม่ไม่ใช้สารเคมี การรักษาผิวดิน ช่องทางการทำการตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อการเกษตร เป็นต้น รวมทั้งเพลงที่ใช้ประกอบในรายการควรจะเป็นเพลงที่กลุ่มผู้ฟังเป้าหมายนิยมฟังมากกว่าการเปิดเพลงตามความนิยมหรือตามความคิดของผู้จัด

2.2 รายการนิตยสารทางอากาศ

รายการนิตยสารทางอากาศเป็นรูปแบบหนึ่งของรายการวิทยุกระจายเสียง เป็นรายการที่ประกอบด้วยสาระความรู้และความบันเทิง ในหนึ่งรายการของนิตยสารทางอากาศเราจะได้รับสาระความรู้ที่มากมายหลากหลายเรื่องราว แต่ไม่ลึกซึ้งเท่ารายการสารคดี ผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่มักนิยมผลิตรายการประเภทนี้เพราะสามารถนำเสนอได้อย่างอิสระ ไม่ต้องมีรูปแบบที่เฉพาะเช่นสารคดี

ความหมายของรายการนิตยสารทางอากาศ

จารุลินทร์ มุสิกะพงษ์ (2546, 347) ได้สรุปความหมายรายการนิตยสารทางอากาศว่า รายการนิตยสารทางอากาศ มีลักษณะที่ผสมผสานกันหลายเรื่อง (topics) มีผู้ร่วมรายการหลายคนและมีเทคนิคในการผลิตต่างๆ กันหลายรูปแบบ

เตือนใจ สินธุวณิก (2549, 195) กล่าวว่า รายการนิตยสารทางอากาศ เป็นรายการวิทยุกระจายเสียงรูปแบบหนึ่งที่รวบรวมเรื่องราวเนื้อหาสาระที่หลากหลายไว้ในรายการเดียวกัน และมีการเสนอเรื่องราว เนื้อหา สาระที่หลากหลายนั้นๆ ในรูปแบบของรายการที่แตกต่างกัน

สุนน อยู่สิน (2547) กล่าวถึงรายการนิตยสารว่าเป็นการรายการด้วยเสียงแทนอักษร เป็นการหลีกเลี่ยงความจำเจของการจัดรายการที่มีรูปแบบรายการเดียว ใช้เวลายาว ทำให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่าย จำเจ จึงมีการปรับรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบเพื่อใครผู้ฟังมีความเพลิดเพลินในการฟังนั่นเอง

ดังนั้น จากที่มีผู้ให้ความหมายของนิตยสารทางอากาศข้างต้น นั้นจะสรุปความหมายของได้ว่า รายการที่นำเสนอเนื้อหาสาระและรูปแบบรายการที่หลากหลายภายในรายการเดียว โดยใช้บทเชื่อมให้รายการมีเอกภาพ และเรื่องที่น่าสนใจสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

ลักษณะของรายการนิตยสารทางอากาศ

รายการนิตยสารทางอากาศเป็นรายการที่มีการเสนอเรื่องราว เนื้อหาสาระที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มผู้ฟัง จึงมีลักษณะที่สำคัญในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ ดังนี้ (ธีรารักษ์ โปธิสุวรรณ, 2558: 8-7)

1. มีวัตถุประสงค์ในการให้สาระความรู้ควบคู่กับความบันเทิง
2. เสนอเนื้อหาหลายเรื่อง (topics) แต่ไม่เจาะลึกในเนื้อหา
3. เนื้อหารายการมีความหลากหลาย (variety) รูปแบบรายการเสนอด้วยรูปแบบข่าว สารคดี การพูดคุยละคร เป็นต้น ในแต่ละช่วงรายการ แต่อาศัยบทเชื่อม (bridge)

เช่น คำพูด เสียงดนตรี และเสียงประกอบ เพื่อสร้างความกลมกลืนของรายการให้มีเอกภาพ (unity)

4. มีกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้ฟังที่สนใจเกี่ยวกับกีฬา กลุ่มผู้ฟังที่สนใจเรื่องสุขภาพ กลุ่มผู้ฟังแม่บ้าน และกลุ่มผู้ฟังเกษตรกร
5. มีการใช้องค์ประกอบของเสียงทั้ง 3 ประเภท คือ เสียงพูด เสียงดนตรีหรือเสียงเพลง และเสียงประกอบ

ประเภทของรายการนิตยสารทางอากาศ

การจัดแบ่งประเภทรายการทำให้การผลิตรายการนั้นง่ายขึ้น เพราะผู้ผลิตรายการได้เล็งเห็นความต้องการของผู้ฟังชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากการศึกษารายการนิตยสารทางอากาศ จึงพบว่าสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (จุมพล รอดคำดี, 2525: 159)

1. แบ่งโดยพิจารณาจากผู้ฟังเป็นเกณฑ์ ซึ่งเนื้อหาและวิธีการนำเสนอรายการ ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟังเป็นหลัก เช่น รายการนิตยสารสำหรับผู้หญิง รายการนิตยสารสำหรับแม่บ้าน รายการนิตยสารเพื่อเกษตรกร รายการนิตยสารสำหรับวัยรุ่น เป็นต้น

2. แบ่งโดยพิจารณาจากเนื้อหาเป็นเกณฑ์ หมายถึง เนื้อหาที่นำเสนอต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมความสนใจหรือกิจกรรมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยอาจจะกำหนดเนื้อหาเฉพาะเรื่องหรือเนื้อหาหลากหลายผสมผสานภายใน 1 รายการก็ได้ เช่น นิตยสารข่าว นิตยสารสุขภาพ นิตยสารกีฬา นิตยสารเพื่อการเกษตร นิตยสารหลากหลาย เป็นต้น

จากการแบ่งประเภทดังกล่าว พบว่ารายการนิตยสารทางอากาศที่กระจายเสียงในปัจจุบันสามารถแบ่งประเภทรายการได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. นิตยสารข่าว (the news magazine)
2. นิตยสารเฉพาะเรื่อง (the subject magazine)
3. นิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้ฟัง (the special audience magazine)
4. นิตยสารหลากหลาย (the variety magazine)

1. นิตยสารข่าว

เป็นรายการที่มุ่งเสนอข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ไป สำหรับเนื้อหาของข่าวนั้นจะเป็นด้านใดก็ได้ไม่จำกัด ตั้งแต่ข่าวการเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ การศึกษา กีฬา หรือกิจกรรมของชาวนั้นในรูปแบบต่างๆ กัน และจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสมกลมกลืนกัน เช่น นำเสนอข่าวท่องเที่ยว 4 นาที ข่าวน้ำท่วม 6 นาที รายงานข่าวนอกสถานที่ 6 นาที แล้วจบด้วยกำหนดการการแข่งขันกีฬาชุมชนในวันพรุ่งนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 8.1 ตัวอย่างรายการนิตยสารข่าว “รายการรอบวันทันเหตุการณ์”

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	รูปแบบ	ความยาว (นาที)
1	นายกรัฐมนตรีเยี่ยมจังหวัดอีสานที่ ประสบน้ำท่วม	รายงาน	4
2	สถานการณ์ราคาน้ำมัน	สัมภาษณ์	4
3	รายงานราคาสินค้า	บรรยายนอกสถานที่	6
4	พยากรณ์อากาศ	เสียงจริงจากกรมอุตุนิยมวิทยา	3
5	สภาพการจราจร	Phone in	4
	บทเชื่อม+ดนตรี		4
	รวม		25

2. นิตยสารเฉพาะเรื่อง

เป็นรายการนิตยสารที่มุ่งเสนอเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ด้านสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านดนตรี ด้านการเกษตร โดยจะมีเนื้อหาในแง่มุมต่างๆ ยกตัวอย่าง รายการนิตยสารทางอากาศที่มุ่งเสนอเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ จะบรรจุเนื้อหา ดังนี้ การค้นพบดาวดวงใหม่ 5 นาที สิ่งมีชีวิตใต้ทะเล 7 นาที ประดิษฐ์กรรมใหม่ 3 นาที และข่าวประชาสัมพันธ์การประชุมทางด้านวิทยาศาสตร์

ตารางที่ 8.2 ตัวอย่างรายการนิตยสารเฉพาะเรื่อง “รายการสารานุกรมอาชีพที่น่าสนใจ”

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	รูปแบบ	ความยาว (นาที)
1	จุดประกายอาชีพ(แนะนำอาชีพที่น่าสนใจ)	สารคดี	8
2	ความรู้คู่อาชีพ	สัมภาษณ์	8
3	สรรหาสารพัน	พูดคุย	5
	บทเชื่อม+ดนตรี		4
	รวม		25

3. นิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้ฟัง

มุ่งเน้นเพื่อกลุ่มผู้ฟังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยการคัดเลือกกลุ่มคนฟังเป้าหมาย แล้วใช้เทคนิคการผลิตในรูปแบบต่างๆ กัน อาจจะเป็นบทความ สัมภาษณ์ รายงาน สารคดี เช่น มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้หญิง นำเสนอเรื่องสุขภาพผู้หญิง การแต่งกาย การทำอาหาร ผู้หญิงทำงาน เป็นต้น หรืออาจจะเป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้ชาย เด็ก คนแก่ ก็ได้ การจัดลำดับเนื้อหาสาระ รูปแบบและความยาวของเรื่องต้องมีการวางแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้

ตารางที่ 8.3 ตัวอย่างรายการนิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้ฟัง “รายการธรรมให้ชีวิต”

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	รูปแบบ	ความยาว (นาที)
1	สารพันข่าวสาร	ผู้ประกาศอ่าน	3
2	ธรรมะสอนใจ	ละคร	4
3	โรคร้ายไขเจ็บ	สัมภาษณ์	4
4	เพลงดังในอดีต	เพลง(เปิดคั่นในช่วงต่างๆ)	5
5	ตอบจดหมาย	พูดคุย	5
	บทเชื่อม+ดนตรี		4
	รวม		25

4. นิติสารหลากหลาย

มุ่งเน้นเรื่องที่ฟังแล้วไม่หนักสมองสำหรับคนทั่วไป และเทคนิคการผลิตก็เช่นเดียวกัน คือ ใช้รูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับเรื่องแต่ละเรื่อง ด้านใดก็ได้ ไม่จำกัด และเป็นเรื่องเบาๆ ไม่หนักสมอง ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

ตารางที่ 8.4 ตัวอย่างรายการนิติสารเฉพาะหลากหลาย “รายการสุดสัปดาห์”

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง	รูปแบบ	ความยาว (นาที)
1	ข่าวประจำวัน	ผู้ประกาศรายงาน	5
2	วิถีชีวิตคนดังแบบพอเพียง	สัมภาษณ์	3
3	ซีบอ ซิมย่านดัง	รายงานนอกสถานที่	5
4	แนะนำเพลงใหม่	เพลง	3
5	ทุกทิศทั่วไทย	รายงานพิเศษ	5
	บทเชื่อม+ดนตรี		4
	รวม		25

เนื่องจากรายการนิติสารทางอากาศทั้ง 4 ประเภท คือ นิติสารข่าว นิติสารเฉพาะเรื่อง นิติสารเฉพาะกลุ่มผู้ฟัง และนิติสารหลากหลาย แต่ละเรื่องก็มีหลากหลายเนื้อหา เรียงลำดับกันไป ตามที่ผู้ผลิตรายการจะเลือกสรร จึงควรรู้หลักในการผลิตรายการนิติสารทางอากาศ และต้องกำหนด ขั้นตอนและเทคนิคเพื่อความสะดวกในการผลิตรายการดังหัวข้อต่อไป

แนวปฏิบัติการผลิตรายการนิติสารทางอากาศ : กระบวนการผลิตรายการนิติสารทางอากาศ

การผลิตรายการนิติสารทางอากาศ เปรียบเสมือนการจัดหมวดหมู่เนื้อหารายการรูปแบบอื่นๆ มารวมกันไว้ในรายการเดียวกัน โดยมีแนวหรือแกน (theme) ของเนื้อหาและผู้ฟังเป้าหมายเป็นตัวเชื่อมเอาไว้ ดังนั้น ในรายการนิติสารทางอากาศความยาว 25 นาที รายการเดียวอาจมีทั้งรูปแบบรายการ พุดคุย 3 นาที รายการสารคดี 3 นาที รายการสัมภาษณ์ 7 นาที และเพลง 7 นาที รวมอยู่ด้วยกันก็สามารถทำได้ ส่วนเวลาที่เหลืออีก 5 นาที ก็เป็นการพุดนำเข้าสู่รายการ การพุดเชื่อมรายการย่อยทั้ง 4

รูปแบบ เอาไว้ด้วยกัน และจบรายการ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ ควรจะต้องวางแผนและตอบคำถามในเรื่องเหล่านี้ก่อน (จุมพล รอดคำดี, 2525:160-170)

1. กลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเป็นใคร เนื่องจากรายการนิตยสารทางอากาศ มักมีกลุ่มผู้ฟังเฉพาะกลุ่มที่สนใจเรื่องราวแตกต่างกัน จึงต้องตอบคำถามให้ชัดเจนก่อน เพื่อการเตรียมเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการ หรือเป็นประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

2. แกนของเนื้อหา การกำหนดแกนของเนื้อหาในรายการนิตยสารทางอากาศเพื่อให้เนื้อหาอยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้ คือ

2.1 แกนกลาง หมายถึง เนื้อหาของรายการจะต้องมีเนื้อหาหลักๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเสมอ ไม่ว่าเนื้อหานั้นจะมีเรื่องราวแตกต่างกันไปอย่างไร

ตัวอย่าง

ชื่อรายการ : นิตยสารแม่บ้านที่รัก
 กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย : แม่บ้านในระดับฐานทางเศรษฐกิจปานกลางขึ้นไป
 ตอนที่ 1
 แกนกลาง เนื้อหาในรายการ
 เรื่องที่ 1 : การเลือกผักสด
 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแม่บ้านในระดับปานกลาง
 เรื่องที่ 2 : การจัดห้องรับประทานอาหาร
 เรื่องที่ 3 : การทำสวนครัวอากาศ

ตัวอย่าง

ชื่อรายการ : นิตยสารสำหรับเด็ก
 กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย : เด็กอายุระหว่าง 8 – 12 ขวบ
 ตอนที่ 1
 แกนกลาง เนื้อหาในรายการ
 เรื่องที่ 1 : เพลงสำหรับเด็กมีเนื้อร้องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด
 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับเด็ก
 เรื่องที่ 2 : การดูแลรักษาที่นอนของตนเองให้สะอาดในวัย 8 – 12 ขวบ
 อยู่เสมอ

- เรื่องที่ 3 : นิทานผจญภัย มีเนื้อเรื่องเป็นการผจญภัยของเด็กที่ไม่ชอบ
ความสะอาด ย่อมเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป
- เรื่องที่ 4 : ตอบจดหมายและทนายปัญหาเกี่ยวกับ ความสะอาด

จะสังเกตได้ว่า แกนกลางนั้นจะมีเรื่องก็เรื่องก็ตาม แต่จะต้องเลือกให้สัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย
ทั้งสิ้น สรุปได้ว่า แกนกลางนั้นถือเอากลุ่มผู้ฟังเป้าหมายตัวกำหนดเนื้อหา ซึ่งถ้าพิจารณาเพียงเท่านี้ก็จะเห็น
ได้ว่า การเลือกเรื่องต่างๆ สามารถทำได้อย่างกว้างขวาง จนบางครั้งอาจจะพูดว่าเนื้อหาไม่มีความเป็นอัน
เดียวกันเท่าที่ควร ดังนั้น ถ้าจะให้ลีลาเป็นต้องกำหนดแกนเกณฑ์เฉพาะตอนขึ้นมากำกับอีกทีหนึ่ง

2.2 แกนเฉพาะตอน คือ แกนของเนื้อหาเฉพาะเจาะจงในแต่ละตอน กล่าวถึงเรื่องใดเรื่อง
หนึ่งโดยเฉพาะ

แกนกลาง	แกนเฉพาะตอน
เนื้อหาในรายการ	
เรื่องที่ 1 :	การเลือกผักสด
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ
เนื้อหาเกี่ยวกับ
เรื่องที่ 2 :	การจัดห้องรับประทานอาหาร
แม่บ้านในระดับปานกลาง
การบริโภคอาหาร
เรื่องที่ 3 :	การทำสวนครัวอากาศ

สรุปแล้ว ตอนที่ 1 นี้ เนื้อหาทั้ง 3 เรื่องจะพูดคุยโยงมาที่ประเด็นของการบริโภคอาหารเป็นหลัก
และเนื้อหาทั้ง 3 เรื่องก็เกี่ยวข้อง หรือเป็นประโยชน์สำหรับแม่บ้านในระดับฐานะเศรษฐกิจปานกลางด้วย

3. หัวข้อเรื่อง หัวข้อเรื่องในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศควรมีหลายเรื่องหลายรส
สำหรับจำนวนเรื่องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเวลาที่ออกอากาศ เช่น ภายในครึ่งชั่วโมงอาจมี 3-4 เรื่อง
หากมากกว่านี้อาจจะหลากหลายมากเกินไป ทำให้ผู้ฟังจับเนื้อหาไม่ค่อยได้

4. รูปแบบการเสนอรายการ (Program Format) ปกติแล้วรายการนิตยสารทางอากาศก็มีส่วน
คล้ายหนังสือนิตยสารโดยทั่วไป คือ ต้องแบ่งสรรปันส่วนเนื้อหาในเล่ม และเรียงลำดับก่อนหลังว่าจะเอา
เรื่องอะไรขึ้นก่อน เรื่องอะไรตามหลัง ทั้งนี้ก็อาศัยความสนใจของผู้อ่านเป็นหลัก รายการนิตยสารทาง
อากาศก็เช่นเดียวกัน คือ จำเป็นต้องกำหนดรูปแบบที่แน่นอนว่า รายการจะแบ่งออกเป็นกี่ส่วน กี่เรื่อง แต่

ละเรื่องจะใช้เวลานานสักกี่นาที โดยวิธีการที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปก็มักจะแบ่งเวลาให้แต่ละเรื่องเท่ากัน หรือต่างกันไม่มากนัก การแบ่งอาจแบ่งโดยอาศัยเนื้อหา หรืออาศัยวิธีเสนอรายการเป็นตัวแบ่งเวลาก็ได้ เช่น สมมติว่า รายการนิตยสารแม่บ้านที่รัก ความยาว 30 นาที มีด้วยกัน 3 เรื่อง คือ

- 1) การซื้อผัก
- 2) การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการบริโภคที่ดี
- 3) การปลูกผัก

ทั้ง 3 เรื่องนี้ ถ้าจะให้ดีก็ควรแบ่งเวลาเท่าๆ กัน คือ เฉลี่ยเรื่องละประมาณที่เหลืออีก 6 นาที ก็ทิ้งเอาไว้สำหรับการพูดกริ่นนำเข้าสู่รายการ เชื่อมรายการและท้ายรายการ และเพลงประจำรายการ การแบ่งเวลาเช่นนี้มีความประสงค์ต้องการรายการ ได้รับฟังเนื้อหาสาระในปริมาณเวลาที่ใกล้เคียงกัน ไม่ต้องการให้เน้นหนักไปเรื่องหนึ่งจนเกินไป อย่างไรก็ตามวิธีการแบ่งเวลาเช่นนี้ก็มิได้ถือเป็นเกณฑ์เฉลี่ย เราสามารถยืดหยุ่นได้บ้างตามความเหมาะสม ทั้งนี้ก็อาจจะถือเอาความเหมาะสมตามเหตุผลที่ว่า วิธีเสนอรายการต่างกัน เนื้อหาน่าสนใจหรือมีความสำคัญมากน้อยต่างกัน ฉะนั้นเวลาควรจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ไม่จำเป็นต้องเฉลี่ยเท่ากันทุกเรื่อง จากที่ผ่านมาเราเห็นว่า เนื้อหาเรื่องการซื้อผักเป็นเรื่องสำคัญที่กลุ่มผู้ฟังเป้าหมายแม่บ้านควรสนใจให้มาก เราก็คงจะให้เวลาเรื่องนี้มากกว่าเล็กน้อย โดยแบ่งสัดส่วนดังนี้

1) การซื้อผัก	10	นาที
2) การจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการบริโภคที่ดี	8	นาที
3) การปลูกผัก	8	นาที
4) การพูดเปิด/เชื่อมรายการ/ปิดรายการเพลงประจำรายการ	4	นาที
รวมทั้งสิ้น	30	นาที

ส่วนกรณีที่เราเอาวิธีเสนอรายการมาเป็นเหตุผลในการแบ่งเวลาตามความเหมาะสมเราก็อาจจะพิจารณาจากเรื่องทั้ง 3 เรื่องว่า แต่ละเรื่องมีวิธีการเสนอรายการต่างกันอย่างไร สมมติว่า เรื่องการซื้อผัก รูปแบบการเสนอรายการเป็นแบบพูดคุยคนเดียว และเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการบริโภคที่ดี มีรูปแบบการเสนอรายการแบบการอภิปราย ส่วนเรื่องสุดท้ายคือ การปลูกผักเป็นละครสั้น เราอาจจะต้องมาพิจารณาว่าวิธีเสนอรายการแบบเรื่องแรกค่อนข้างจะน่าเบื่อ ถ้ามีการพูดคนเดียวยาวนานเกินไป ดังนั้นสมควรตัดทอนเวลาลงไปบ้าง ส่วนเรื่องที่ 2 และ 3 มีวิธี เสนอรายการที่น่าสนใจว่าก็อาจจะกำหนดเวลาออกไปดังนี้ก็ได้

1) เรื่องการซื้อผัก (พูดคุย)	7	นาที
2) เรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการบริโภคที่ดี	10	นาที

3) เรื่องการปลูกผัก (ละครสั้น)	9	นาที
4) การพูดเปิด/เชื่อมรายการ/ปิดรายการและเพลงประจำรายการ	4	นาที
รวมทั้งสิ้น	30	นาที

สรุปได้ว่า รูปแบบการเสนอรายการ ก็ขึ้นอยู่กับ การแบ่งสัปดาห์ในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งก็มีปัจจัยที่สำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาในแง่ของความเหมาะสมด้วย คือ เนื้อหารายการแต่ละช่วง แต่ละตอน และรูปแบบการเสนอรายการของเนื้อหาแต่ละเรื่อง การแบ่งสรรเวลาในแต่ละเรื่องไม่ควรเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเกินไป เพราะจะทำให้การเสนอเรื่องอื่นๆ มีสาระน้อย จนดูหมดความน่าสนใจโดยสิ้นเชิง อันที่จริงแล้วถ้าต้องการเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาก และมีเนื้อหาหลักซึ่งเป็นพิเศษ ก็คิดว่าควรจะทำเรื่องนั้นๆ เป็นรูปแบบสารคดีจะดีกว่า เพราะจะได้พูดเป็นเรื่องเดียวเสียทั้งหมด

5. ชื่อรายการ (Title) ชื่อรายการประเภทรายการนิตยสารทางอากาศ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ฟัง เป้าหมาย และแก่นเนื้อหาของรายการโดยส่วนรวมอยู่เสมอ บางครั้งชื่อรายการ อาจจะถูกเหมือนว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการที่จัดอยู่เลยความประสงค์เพียงเพื่อเน้นชื่อนำสนใจเท่านั้น สรุปได้ว่าวิธีการตั้งชื่อรายการนิตยสารทางอากาศสามารถแยกได้เป็น 3 วิธี ตัวอย่างการตั้งชื่อรายการในวิธีต่างๆ

5.1 ชื่อรายการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ฟัง เป้าหมาย

- 1) นิตยสารแม่บ้าน
- 2) นิตยสารเพื่อนเด็ก
- 3) นิตยสารเพื่อเกษตรกร
- 4) พ่อบ้านทันสมัย
- 5) ลูกของแม่ (ชื่อนี้เน้นให้เห็นว่าผู้ฟังควรเป็นแม่)

5.2 ชื่อรายการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแก่นเนื้อหาของรายการ

- 1) นิตยสารการครัว
- 2) ชีวิตในวัยก่อนเรียน
- 3) นิตยสารการเกษตร
- 4) เรื่องกินเรื่องใหญ่
- 5) ลูกของแม่ (ชื่อนี้ตีความได้อีกอย่างหนึ่งคือเนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กที่ผู้ใหญ่

ควรสนใจ)

5.3 ชื่อรายการที่เน้นถึงความน่าสนใจเป็นหลัก

- 1) เสน่ห์ปลายจวัก
- 2) คู่กับพี่น้อย
- 3) แผ่นดินทอง
- 4) ก้าวทันโลก
- 5) แก้วตาแก้วใจ

เราได้ทราบมาแล้วว่า การผลิตรายการนิตยสารทางอากาศนั้นจะต้องมีความหลากหลาย ทั้งเนื้อหา และวิธีเสนอรายการ ดังนั้น การเสนอรายการให้น่าฟังน่าสนใจ ต้องมีรูปแบบการเสนอรายการที่ต่างกัน มีเนื้อหาต่างกัน นำมาผลิตรายการโดยมีขั้นตอนการปฏิบัติที่เราจะได้นำเสนอต่อไป

1. เทคนิคการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ

เมื่อทราบลักษณะและประเภทของรายการนิตยสารทางอากาศแล้ว เราก็นำสิ่งที่เรียนมา กำหนดขั้นตอนและเทคนิคในการผลิตรายการ เพื่อให้รายการออกมามีตรงกับกลุ่มเป้าหมายผู้ฟัง และตรงกับวัตถุประสงค์ของรายการ ดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นตอนในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศรายการนิตยสารทางอากาศเป็นรายการที่มีการนำเสนอเรื่องราว เนื้อหา สารที่หลากหลยการที่จะนำเสนอให้ผู้ฟังติดตาม หรือมีรูปแบบในการนำเสนอที่ไม่เหมือนใคร เพื่อรายการนั้นออกมามีความน่าสนใจต่อผู้ฟัง จึงมีขั้นตอนในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ ดังนี้

1.1.1 การเลือกประเภทของนิตยสาร เป็นขั้นตอนแรกกว่าการตัดสินใจเลือกข้อใดใน 4 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้น โดยพิจารณาจากกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเป็นหลัก

1.1.2 เลือกเนื้อหา กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับประเภทของนิตยสาร เช่น หากผลิตรายการนิตยสารข่าว เรื่องที่นำมาประกอบก็เป็นข่าวทั้งหมด ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาว่าผู้ฟังสนใจเรื่องใด ต้องการให้มีเนื้อหาไปทางใด นำมาวางเป็นแกน (theme) ของรายการไว้ก่อน โดยการกำหนดแกนนี้มี 2 ระดับ คือ

1) แกนกลาง (theme) คือ เนื้อหาของรายการทุกตอน เนื้อหาทุกครั้ง จะต้องสอดคล้องกับความต้องการหรือเป็นที่สนใจของผู้ฟัง ไม่ว่าจะผลิตนิตยสารประเภทใด และเนื้อหาสาระแตกต่างกันอย่างไร จากนั้นจึงค่อยๆ กำหนดแกนเฉพาะตอน

2) แกนเฉพาะตอน (sub theme) คือ การกำหนดแนวขอบเขตของเนื้อหาในแต่ละตอน แต่ละเรื่อง การมีแกนเฉพาะตอนจะช่วยกำกับเนื้อหาให้แคบลง และเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 8.5 การกำหนดเนื้อหาของรายการนิตยสารที่สอดคล้องกัน (ตัวอย่างที่ 1)

แกนกลาง	แกนเฉพาะตอน
เนื้อหาเกี่ยวกับข่าวเศรษฐกิจ	สร้างสรรค์เศรษฐกิจไทย
	วิธีกักบริหารไทย
	ภูมิใจไทยทำ
เนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	เปิดโลกซอฟต์แวร์
	วิทยาศาสตร์ใกล้ตัว
	นาโนเทคโนโลยี

ที่มา: ศยามล ยนตร์ศักดิ์สกุล(2549)

1.1.3 เลือกหัวข้อเรื่อง รายการนิตยสารมีหลายเรื่องหลายรส ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำคัญของเรื่องและความยาวของรายการ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย (variety) พอเหมาะพอควร ดังนั้น รายการนิตยสารที่มีความยาว 25 นาที ควรบรรจุหัวข้อเรื่องประมาณ 3-4 เรื่อง

1.1.4 กำหนดรูปแบบของแต่ละเรื่อง เนื่องจากรายการนิตยสารมีเนื้อหาสาระมากกว่า 1 เรื่องขึ้นไป และเนื้อหาที่ควรมีรูปแบบที่แตกต่างกัน เพื่อมิให้เกิดความเบื่อหน่าย เช่น รูปแบบสารคดี รูปแบบสัมภาษณ์ หรือรูปแบบพูดคุย

1.1.5 บทเชื่อม ในการนำเรื่องต่างๆ มาจัดวางเรียงลำดับก่อนหลังจำเป็นต้องมีบทเชื่อมโยงเรื่องเหล่านั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างกลมกลืน

1.2 เทคโนโลยีการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศใช้เทคนิคความหลากหลาย (variety) แต่อยู่ในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (unity) โดยใช้ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นต้องมีส่วนที่แตกต่างอยู่ด้วยเพื่อมิให้รายการน่าเบื่อ ผู้ผลิตรายการจึงต้องมีศิลปะในการนำเสนอต่อไปนี้

1.2.1 จัดลำดับขั้นตอนเนื้อหาและรูปแบบให้น่าสนใจว่าจะผลิตรายการไปในแนวใดประเภทใด คือ วางแกนกลาง พร้อมทั้งเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเป็นแกนเฉพาะตอน แล้วก็มาพิจารณาเลือกเรื่องที่เด่นที่สุดมา 1 เรื่อง จากนั้นก็ทำโครงของรายการ (outline) ว่าควรจะต้องตั้งต้นด้วยเรื่องอะไรถึงจะดึงดูดความสนใจของผู้ฟังในตอนเริ่มรายการ และการเลือกเรื่องนั้นอาจจะปิดท้ายรายการด้วยเรื่องที่น่าประทับใจเพื่อให้ผู้ฟังติดตามใหม่ในคราวหน้า

ตารางที่ 8.6 ตัวอย่างการจัดลำดับเรื่อง รูปแบบ และความยาว (นิตยสารเฉพาะสำหรับผู้หญิง)

แกนกลาง	แกนเฉพาะตอน	รูปแบบ	ความยาว (นาที)
เนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิง	วัยทอง ของผู้หญิง	พูดคุย	4
	สปา: ผ่อนคลายสบายตัว	บทความ	3
	คุยกับผู้หญิงเก่งวันนี้	สัมภาษณ์	5
	ตอบปัญหาสุขภาพผู้หญิง-ผู้หญิง	Phone in	5
รวมเวลา			18
บทเชื่อม+ดนตรี+สปอต			6
รวมเวลาทั้งสิ้น			25

ที่มา: ศยามล ยนตร์ศักดิ์สกุล.(2549)

การพิจารณาว่าเรื่องใดควรจะนำเสนอในรูปแบบใด ไม่มีข้อกำหนดตายตัวขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของข้อมูลที่ได้ แต่ไม่ควรจัดรูปแบบเดียวกันหมด เพื่อให้คนฟังได้ฟังหลายๆ แบบ

1.2.2 การเชื่อมโยงรายการ การเชื่อมโยงรายการให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้ฟังสามารถติดตามรับฟังได้จนจบรายการอย่างต่อเนื่องไม่ขาดอารมณ์มี 2 ลักษณะ ดังนี้(ศยามล ยนตร์ศักดิ์สกุล, 2549)

1) เชื่อมด้วยคำพูด เช่น

“คุณผู้ฟังคะ ผู้หญิงที่ย่างเข้าสู่วัยทองอาจจะมีอารมณ์แปรปรวนหรือมีอาการหงุดหงิดง่าย ไม่สบายตัว เนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป แต่จะอย่างไรให้รู้สึกผ่อนคลายลงบ้างได้ ผู้หญิงหลายๆ คนที่กำลังประสบปัญหาอยู่อาจลองหันมาใช้วิธีบำบัดด้วยการทำสปาจะเป็นอย่างไรนั้นเชิญติดตามรับฟังการบำบัดด้วยสปา:ผ่อนคลายสบายตัว ในช่วงหน้าค่ะ”

“.....การรู้จักเลือกผัก ก็จะทำให้เราปลอดภัยจากยาฆ่าแมลงได้ รับประทานผักสดที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย และทำให้รับประทานอาหารได้อย่างสบายใจด้วย และถ้าจะทำให้สบายใจและเจริญอาหารดียิ่งขึ้น ก็สมควรจัดสถานที่รับประทานอาหารให้เจริญหูเจริญตาด้วย มาสมัยนี้เรื่องสถานที่รับประทานอาหารดูเหมือนเป็นสิ่งที่ต้องการของคนไทยโดยทั่วไป เพราะทำให้รับประทานอาหารได้มากและจิตใจแจ่มใส.....”

“.....ถ้าเราจัดสถานที่เปลี่ยนบรรยากาศกันบ้านก็คงทำให้ทุกคนในบ้าน เจริญอาหารแน่ แทนที่เราจะต้องออกไปรับประทานอาหารตามร้านอาหารที่จัดที่บ้านเราแน่แหละคะ ประหยัดดีด้วย พูดถึงความประหยัด เราก็คงจะช่วยไปได้อีก ถ้าเราปลูกผักไว้รับประทานเองได้ เนื้อที่จะปลูกไม่มีหรือคะ ไม่เป็นไร มาทำเป็นสวนครัวอากาศก็ได้ ทำอย่างไรหรือคะ เตียวดิฉันจะเล่าให้ฟังค่ะ”

2) การเชื่อมด้วยเพลง การเชื่อมด้วยคำพูดบางครั้งอาจจะยังดูไม่ราบรื่นนัก ก็อาศัยเพลงใดเพลงหนึ่งเป็นเพลงแกน (Theme music) เชื่อมต่อระหว่างรายการย่อยๆ ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ก็จะได้ดูกลมกลืนกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยิ่งขึ้น

ตามปกติเพลงแกนนี้จะไม่ใช่เพลงเดียวกันกับเพลงประจำรายการ (Identification music) ส่วนใหญ่เพลงแกนมักจะเปลี่ยนไปทุกครั้งตามความเหมาะสมกับเนื้อหา หรือเรื่องราวที่นำมาเสนอแต่ละตอน แต่ละครึ่งที่นำรายการออกอากาศ การใช้เพลงแกนจะเริ่มเปิดเข้ามาแทนที่เพลงประจำรายการ หลังจากจบเพลงประจำรายการแล้ว หรือหลังจากจบช่วงการนำเข้าสู่รายการแล้ว ต่อจากนั้นก็เปิดเชื่อมต่อกับเพลงในรายการย่อยๆ ต่างๆ เมื่อจบรายการย่อยแต่ละเรื่องแล้ว

วิธีการเชื่อมรายการทั้งสองแบบนี้มีใช้กันโดยทั่วไปว่า จะต้องทำทั้งสองอย่างพร้อมกันแต่อาจจะเลือกใช้วิธีการเชื่อมแบบใดแบบหนึ่งก็ได้ แต่ถ้าจะไม่เชื่อมเลยก็เห็นจะบอกไม่ได้ว่าเป็นรายการนิตยสารทางอากาศตามหลักการที่กล่าวมาหรือไม่

ตัวอย่าง บทรายการนิตยสารทางอากาศประเภทนิตยสารเฉพาะเรื่อง

รายการนิตยสารทางอากาศ

ชื่อรายการ	:	The Ghost Story
จุดมุ่งหมาย	:	เพื่อนำเสนอพิธีกรรมและความเชื่อของคนไทย รวมไปถึงเรื่องราวลึกลับต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ
ความยาวรายการ	:	30 นาที
สถานีที่ออกอากาศ	:	คลื่นบ้านเลขที่๑ FM 97.25MHz.
วันที่ออกอากาศ :		4 พฤศจิกายน 2558
เวลาที่ออกอากาศ	:	17.30 – 18.00 น.
ผู้ผลิตรายการ	:	ณัฐวุฒิ ศรีอินทร์คำ

Jingle เปิดรายการ (15 วินาที)

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 1 - FADE UNDER

.....
ผู้ประกาศ : (เปิดรายการ)

สวัสดีครับท่านผู้ฟัง ขอต้อนรับเข้าสู่รายการ The Ghost Story รายการที่จะพาคุณผู้ฟังเข้าสู่ความลึกลับพิศวง รอกการค้นหา ในโลกนี้มีทั้งสิ่งที่เรามองเห็นและมองไม่เห็น ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเชื่อหรือไม่ เปิดใจยอมรับกับสิ่งเหล่านี้หรือไม่

ในวันนี้ผมณัฐวุฒิ ศรีอินทร์คำ พร้อมที่จะตีแผ่ความลึกลับ ความเชื่อ พิธีกรรมต่างๆให้ผู้ฟังได้ฟังกันครับ สำหรับวันนี้รายการ The Ghost Story ในช่วงแรก เราจะพาท่านผู้ฟังไปรู้จักกับตำนานผีญี่ปุ่นชื่อดัง ที่ทั้งเฮี้ยน ทั้งหลอนมาเป็นเวลานานกว่าหลายร้อยปี ในช่วงที่สอง เราจะพาไปรู้จักกับผีเปรตตามความเชื่อของคนไทยมากยิ่งขึ้น

จากนั้นในช่วงที่สามจะมาตีแผ่การไว้ผมจุก ซึ่งก็เป็นพิธีกรรมตามความเชื่อของคนไทยที่ตอนนี้เริ่มเลือนหายไปตามกาลเวลา ส่วนช่วงสุดท้ายจะมีเรื่องเล่าหลอนๆ เกี่ยวกับเรื่องใดนั้น ต้องคอยติดตามฟังกันนะครับ

(1 นาที 35 วินาที)

.....

FADEOUT - ดนตรีบรรเลง 1

Jingle คั่นช่วงรายการ (10วินาที)

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 2 - FADE UNDER

.....
ผู้ประกาศ : (ตำนานปีศาจจิ้งจอก)

ตามหนังการ์ตูนหรือซีรีส์ของประเทศญี่ปุ่นมักจะมีการพูดถึงและนำเสนอเกี่ยวกับปีศาจจิ้งจอกหลายแง่มุม ต้นกำเนิดนี้ในตำนานของชาวญี่ปุ่นมีการพูดถึงปีศาจจิ้งจอกเอาไว้ว่า ปีศาจชนิดนี้ชอบแปลงกายและแฝงตัวอยู่กับคนทั่วไป มีทั้งพวกที่จัดว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นข้ารับใช้ของเทพอินาริ และพวกที่จัดว่าเป็นผีร้าย ปีศาจชนิดนี้มีความเชี่ยวชาญด้านเวทมนต์ กับการแปลงกาย ถ้ามนุษย์คนไหนโดนมนต์เข้าก็จะเห็นภาพมายา คล้อยตามในสิ่งที่มองเห็น เชื่อกันว่าสุนัขจิ้งจอกที่อายุยืน มีตบะที่แก่กล้าจะสามารถกลายร่างเป็นปีศาจจิ้งจอกได้ เมื่อเวลาผ่านไปทุก 100 ปีจะมีหางเพิ่มขึ้น 1 หาง เมื่อครบ 9 หาง ก็จะมีพลังที่มหาศาล และยังมีเรื่องเล่าอีกว่า ปีศาจจิ้งจอกจะแปลงกายเป็นผู้หญิงที่สวยงามเพื่อตามหารักแท้

.....

ผู้ประกาศ : (ตำนานสาวปากฉีก)

อีกหนึ่งตำนานของชาวญี่ปุ่น ที่ต้องพูดถึงให้ได้ นั่น ตำนานของสาวปากฉีกหรือ คุชิซา เกะอนนะที่มีลักษณะปากฉีกไปถึงหู เรื่องเล่าในตำนานมีอยู่ว่าในสมัยเฮอัน มีหญิงสาวที่งดงามมาก เป็นภรรยาของชาмуไรที่มีชื่อเสียง แต่สามีของเธอกลับหาว่าเธอมีชู้ ด้วยความที่สามีโกรธมาก จึงใช้ดาบคาตานะ ตัดปากของเธอให้ฉีกไปถึงใบหูเพื่อทำลายความงามของเธอ ทั้งยังதாகอ้างว่าเมื่อเป็นแบบนี้แล้วก็ไม่มีการมองเธอว่าสวยอีกต่อไป เมื่อเธอตายไปวิญญาณของเธอก็อาฆาตแค้น มักจะไปยืนอยู่ริมถนนช่วงเย็นๆ ในวันที่หมอกลง เมื่อเจอคนก็จะถอดผ้าปิดปากออก แล้วคอยถามว่าฉันสวยไหม? ถ้าตอบว่าสวยก็จะถามย้ำอีกครั้งพร้อมกับให้เห็นหน้าที่แท้จริง ถ้าพยายามวิ่งหนีสาวปากฉีกก็จะวิ่งตาม ต่อให้วิ่งหนีไกลแค่ไหนหนีไม่พ้น และก็จะโดนตัดปากให้ฉีกเหมือนกับเธอ แต่ถ้าครั้งที่สองได้ตอบคำถามไปว่าไม่สวยก็จะโดนไล่ตามเหมือนกัน ถ้าจะให้ปลอดภัยนั้น

ครั้งที่สองเมื่อเห็นหน้าที่แท้จริงแล้ว ก็ต้องตอบสาวปากฉีกไปว่า สวย เวลาไปเดินตามถนนก็มองดูดีๆ นะครับ เพื่อวันใดวันหนึ่งจะมีผู้หญิงมาถามว่า ฉันสวยไหม?

(4 นาที 10 วินาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 2

Jingle คั่นช่วงรายการ (10 วินาที)

.....
FADE IN - เพลงเปรตวัดสุทัศน์ - FADE OUT (3 นาที)

FADE IN - คลิปเสียงเรื่องเปรต - FADE OUT

เริ่ม : เชื่อกะว่า คุณไม่อยากจะเกิดเป็นเปรต

จบ : ชวนชนลูกชู้ เพราะอยากได้ส่วนบุญ (1 นาที 45 วิ)

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 1 - FADE UNDER
.....

ผู้ประกาศ : (บรรยายเชื่อม)

กลับมาสู่ช่วงที่สองกันครับ เพลงที่จบไปเมื่อซักครู่ก็คือเพลง เปรตวัดสุทัศน์ ซึ่งเป็นเพลงประกอบละครเรื่อง เปรตวัดสุทัศน์ที่เคยฉายผ่านหน้าจอโทรทัศน์มาแล้วในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา และจากคลิปเสียงเมื่อซักครู่นี้ในตำนานผีไทย นี่เป็นเพียงลักษณะตัวอย่างหนึ่งของผีเปรตเท่านั้น เนื่องจากกรรมหรือการกระทำในทางที่ชั่วร้ายมีแตกต่างกัน แล้วแต่ผลกรรม ใครทำกรรมไว้อย่างไรก็จะได้กรรมนั้นตอบสนอง เพราะอย่างนั้นแล้วเปรตอาจมีอยู่หลายชนิดหลายจำพวก ใครอยากเห็นลองไปดู

รูปปั้นเปรตชนิดต่างๆ ได้ที่วัดไฟโรงวัว จังหวัดสุพรรณบุรีครับ เมื่อรู้ผลกรรมอย่างนี้แล้วตอนมีชีวิตอยู่ ก็ควรจะทำแต่ความดี สะสมบุญไว้มากๆ ไม่คิดร้ายต่อพ่อ แม่ หรือผู้มีพระคุณนะครับ

(1 นาที 20 วินาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 1

Jingle คั่นช่วงรายการ (10 วินาที)

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 3 - FADE UNDER
.....

ผู้ประกาศ : (พิธีกรรมโกนผมจุก)

ในช่วงที่สามนี้ ผมจะพาท่านผู้ฟังไปรู้จักกับพิธีโกนจุกกันครับ ภาพเด็กๆ ไว้ผมจุก ผมแกละ ผมเปีย และผมโก๊ะ ได้สะท้อนสภาพสังคมไทยในอดีตที่ยังคงเหลืออยู่ไม่มาก ซึ่งยังคงมีความเชื่อเรื่องภูตผีปีศาจที่จะมาเอาชีวิตเด็กไป เพราะผีโบราณมักอิจฉาเด็กที่หน้าตาน่ารัก การไว้ผมจุกนั้น เพื่อลวงให้ภูตผีคิดว่าเป็นทายาทของเทพเทวดา เพราะเทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ในความเชื่อ มักจะมีมวยผมบนศีรษะ และมีอำนาจเหนือธรรมชาติ สามารถปราบปีศาจให้เกรงกลัวได้ แต่ในความเป็นจริงนั้น สภาพภูมิอากาศของประเทศไทยที่เป็นเมืองร้อน เวลาเด็กๆ วิ่งเล่นจนเหงื่อออก หากไว้ผมยาวก็จะดูแลรักษาลำบาก บางทีก็เป็นหิดเหาได้ง่าย การไว้ผมทรงเหล่านี้ จึงง่ายแก่การดูแลเรื่องความสะอาด สร้างความเย็นสบายบนศีรษะ รวมทั้งเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นเด็กอยู่

.....
การไว้ทรงผมเหล่านี้ ไม่รู้ว่าเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด บางส่วนอาจได้รับอิทธิพลมาจากประเทศแถบทวีปเอเชีย อย่างพวกชาวชวา เมื่อเวลาโกนผมเด็ก ชาวชวาจะเหลือเอาไว้หย่อมหนึ่งให้เป็นที่พักของขวัญ ถ้าไม่เหลือเอาไว้ ขวัญจะไม่มีที่อยู่และหนีไปที่อื่น อาจจะทำให้เด็กไม่สบาย บางรายอาจถึงตายได้ คนไทยในสมัยก่อนจะใช้วิธีเสี่ยงทาย โดยผู้ใหญ่จะไปหาดินเหนียวมาปั้นตุ๊กตาเป็นรูปเด็กไว้ผมทั้ง 4 แบบ คือ ผมจุก ผมแกละ ผมเปีย และผมโก๊ะ ไว้ให้เด็กเล่น หากเด็กจับตุ๊กตาที่ไว้ผมแบบใด ก็จะทำให้เด็กเปลี่ยนมาไว้ผมแบบนั้น

ส่วนผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี หรือชั้นเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน บุตรธิดาของขุนนางชั้นผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่พากันไว้ผมจุก เพราะอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชาติบ้านเมืองตามคัมภีร์ ไสยศาสตร์ ซึ่งเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ ได้ไว้ผมยาวเป็นมวยไว้กลางศีรษะ เลยนำมาดัดแปลงเป็นทรงผมของเด็ก

(3 นาที 5 วินาที)

.....

FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 3

FADE IN - คลิปเสียงสัมภาษณ์ผู้ปกครองเรื่องการไว้ผมจุกของเด็ก - FADE OUT

คนที่ 1 เริ่ม : เห็นว่าถ้าให้เด็กไว้จุกจะไม่ค่อยเจ็บ
 จบ : จับขึ้นมาเป็นอันไหน ก็ไว้จุกอย่างนั้นไว้
 (30 วินาที)

คนที่ 2 เริ่ม : ที่ไว้ผมทรงนี้ใช้ไหมคะ
 จบ : น่องไว้แล้วสุขภาพร่างกายจะแข็งแรงขึ้น
 (15 วินาที)

.....
 FADE IN - ดนตรีบรรเลง 3 - FADE UNDER

SFX เสียงในพิธีโกนผมจุก

ผู้ประกาศ : (พิธีโกนจุก ต่อ)

ตามธรรมเนียมโบราณ เมื่อเด็กมีอายุพอสมควรใกล้จะเป็นหนุ่มเป็นสาว ต้องทำพิธีตัดจุก ถือเป็นพิธีเก่าแก่ของไทยอย่างหนึ่ง ทำเพื่อเป็นสิริมงคลให้แก่เด็กก่อนที่จะเริ่มต้นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ลักษณะการทำพิธีตัดจุกนั้น ต้องให้โหรตรวจฤกษ์และดูวันที่เป็นมงคล ห้ามตัดจุกกันเอาเองเพราะจะทำให้เด็กคนนั้นเป็นบ้าเสียสติ พิธีการนี้มักทำกันพร้อมกับพระราชพิธีตรียัมปวาย หรือที่เรียกอีกอย่างว่า พิธีโล้ชิงช้า ซึ่งได้ยกเลิกไปเมื่อรัชกาลที่ 7

เป็นพิธีขึ้นปีใหม่ของพราหมณ์ ตอนรับการเสด็จและเฉลิมฉลองให้แก่เทพเจ้า พระศิวะ พระนารายณ์ ที่ลงมาเยี่ยมโลกมนุษย์

.....
 SFX เสียงสวดมนต์ในพิธีโกนผมจุก

ก่อนถึงวันโกนจุก จะมีการตกแต่งสถานที่สำหรับทำพิธีมงคล เตรียมหมอน้ำมนต์ ผ้าขาว ใบบัว กล้วย แพรก ฟักเขียว มีดโกน กรรไกร ใส่พานไว้ นิมนต์พระสงฆ์มาในพิธีสวดมนต์เย็นและฉันเช้า เมื่อถึงวันทำพิธี แต่งตัวเด็กให้สวยงามตามฐานะแล้วให้เด็กไปโกนจุกยังสถานที่ที่ทำพิธี โดยให้เด็กถือใบลานเพื่อป้องกันภูตผีปีศาจที่จะมาทำร้าย พาเด็กเข้าไปฟังสวดหน้าพระ เมื่อสวดมนต์จบก็ถวาย น้ำร้อน น้ำเย็น แล้วก็เลี้ยงอาหารผู้ที่มาฟังพระสวด ส่วนพิธีในตอนเช้า เมื่อพระสงฆ์ฉันเช้าเสร็จ เด็กๆจะแต่งกายด้วยชุดขาว นำฟักเขียวมาวางข้างหน้าเด็ก นำผ้าขาวมาปูบนพานแล้ววางใบบัว ใส่กล้วย แพรก กลางใบบัว วางไว้เบื้องหน้าพระ พอได้เวลาสวดขยันโต พระก็จะขลิบจุกทันที ต่อจากนั้นก็ให้ญาติผู้ใหญ่

หรือพ่อของเด็กเป็นผู้โกนผมออกจนหมด แล้วรดน้ำมนต์เป็นเสร็จพิธี ส่วนผมที่โกนนั่นนำไปบ้วนแล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ก่อนจะลอยก็อธิษฐานขอให้ความสุขความเจริญจงมีแก่เด็กตลอดไป

(3 นาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 3

FADE IN - คลิปเสียงสัมภาษณ์เด็กที่เข้าพิธีโกนผมจุก - FADE OUT

เริ่ม : เวลาโดนพัดลม ผมจะเข้าปาก

จบ : บางครั้งก็ว่า เป็นผู้หญิง

(25 วินาที)

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 3 - FADE UNDER
.....

ผู้ประกาศ : (พิธีโกนจุก จบ)

นอกจากการเปลี่ยนทรงผมแล้ว การเข้าพิธีตัดจุกของเด็กชายอินทนนท์ ในวัย 7 ปี ช่วยทำให้มั่นใจมากขึ้น เมื่อกลับไปใช้ชีวิตในโรงเรียน ปัจจุบันเหลือเด็กไว้ทรงผมโบราณน้อยลง แต่พิธีโกนจุกยังคงมีอยู่ ถ้าครอบครัวยังให้ความสำคัญกับการไว้ทรงผม ตามความเชื่อที่ว่าเป็นที่สถิตย์แห่งขวัญและการก้าวผ่านช่วงวัย เพื่อความเป็นมงคลแก่ลูกหลานต่อไป

(50 วินาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 3

FADE IN - ดนตรีบรรเลง 1 - FADE UNDER
.....

ผู้ประกาศ : (บรรยายเชื่อม)

ช่วงหน้าถึงเวลาฟังเรื่องเล่าสุดสยอง ขวบนหัวลูกกันแล้วนะครับ วันนี้มีเรื่องเล่าน่ากลัวเรื่องอะไรติดตามกันได้ในช่วงต่อไป

(35 วินาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 1

Jingle คั่นช่วงรายการ (10 วินาที)

.....
FADE IN - ละครวิทยุเรื่อง คำสัญญาของสองเรา - FADE OUT

(9 นาที 10 วินาที)

.....
FADE IN - ดนตรีบรรเลง 1 - FADE UNDER
.....

ผู้ประกาศ : (ปิดรายการ)

และตอนนี้รายการ The Ghost Story ก็หมดเวลาลงแล้วนะครับ ขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามฟัง ในครั้งหน้าเราจะมีเรื่องลึกลับ สยองขวัญอะไรมาฝากคุณผู้ฟังนั้น ต้องติดตามกันนะครับ สำหรับวันนี้ผมขอกล่าวคำว่าสวัสดีครับ

(15 วินาที)

.....
FADE OUT - ดนตรีบรรเลง 1

Jingle ปิดรายการ (15 วินาที)
.....

ที่มา: ญัฐวดี ศรีอินทร์คำ รายการคลื่นบ้านเลขที่ 1 (2559)

สรุป

รายการนิตยสารทางอากาศ คือ รายการที่นำเสนอเนื้อหาสาระที่หลากหลายภายในรายการเดียว โดยใช้บทเชื่อมจะเป็นคำพูด เพลง ก็ได้เพื่อให้รายการมีเอกภาพ และเรื่องที่น่าสนใจสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเฉพาะ โดยมีวิธีการเสนอรายการด้วยรูปแบบหลากหลาย เช่น เสนอด้วยรูปแบบข่าว สารคดี การพูดคุย ละคร สัมภาษณ์ การรายงานนอกสถานที่ เป็นต้น รายการนิตยสารทางอากาศที่กระจายเสียงในปัจจุบัน สามารถแบ่งประเภทรายการได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้ นิตยสารข่าว คือรายการที่มีเนื้อหาข่าว อาจเป็นเรื่องเหตุการณ์ต่างๆ ไป มีเทคนิคในการเชื่อมโยงจัดวางตำแหน่งข่าวต่างๆ ให้เหมาะสมกลมกลืนภายในหนึ่งรายการ นิตยสารเฉพาะเรื่อง คือรายการที่มุ่งนำเสนอเฉพาะเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการนำเสนออาจใช้รูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจ นิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้ฟังจัดทำขึ้นเพื่อมุ่งกลุ่มผู้ฟังเป็นหลัก โดยผลิตรายการสำหรับกลุ่มผู้ฟังเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่างชัดเจน นิตยสารหลากหลาย นำเสนอเนื้อหาสาระ เรื่องราวความรู้ในรายการได้อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัด ทั้งนี้มุ่งให้ผู้ฟังรับฟังอย่างเพลิดเพลิน มีความสุข และไม่หนักสมอง

สิ่งที่สำคัญในการผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ ควรจะต้องวางแผนในเรื่องเหล่านี้ คือ กลุ่มผู้ฟัง แกนของเนื้อหา หัวข้อเรื่อง และรูปแบบการเสนอรายการ โดยใช้เทคนิคความหลากหลาย (variety) แต่อยู่ในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (unity) ส่วนหลักสำคัญของการนำเสนอรายการนิตยสารทาง

อากาศ มีหลักคล้ายคลึงกับการผลิตรายการสารคดี คืออยู่ที่การเชื่อมรายการจะช่วยทำให้เนื้อหาย่อยต่าง ๆ ที่นำมารวมกันมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งสามารถเชื่อมด้วยคำพูด และการเชื่อมด้วยเพลง เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจเกี่ยวกับรายการสารคดีและรายการนิตยสารทางอากาศ ทางผู้เขียนขอสรุปไว้ดังนี้

ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง รูปแบบรายการสารคดีและรายการนิตยสาร จะเป็นรายการที่มีความหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหารายการ รวมทั้งยังนำเอารูปแบบรายการอื่นๆ เข้ามาผสมผสานร่วมในรายการเดียว แต่รายการทั้งสองก็ยังคงมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ

1. รายการสารคดี จะเน้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งทุกแง่มุม และทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในแต่ละช่วงของตอนจะเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการฟังตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง รายการสารคดีจะมีส่วนที่เป็นบรรยายเพื่อนำไปสู่เนื้อหาต่อไป
2. รายการนิตยสาร เป็นรายการที่ผสมผสานหลายเรื่อง (Topics) ในรายการเดียวกัน แต่ไม่เน้นเจาะลึกลงไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งมีเทคนิคในการเสนอเนื้อหาแต่ละเรื่องในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย

อย่างไรก็ตามรูปแบบรายการทั้งสองจะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำพูด ส่วนที่เป็นเพลง และเสียงประกอบ เพื่อให้มองเห็นความเหมือนและความแตกต่างระหว่างรายการสารคดี และรายการนิตยสาร จึงนำเสนอโครงสร้างดังตารางหน้าถัดไป

รายการนิตยสารทางอากาศ	รายการสารคดี
ชื่อรายการ นิตยสารข่าว	ชื่อรายการ สารคดีเรื่องแผ่นดินไหว
1. ดนตรีนำรายการ	1. ดนตรีนำเรื่อง
2. บรรยายเปิดรายการ	2. บรรยายเปิดรายการ
3. รายงาน – การเกิดแผ่นดินไหว	3. รายงาน - การเกิดแผ่นดินไหว
4. บรรยายเชื่อม	4. บรรยายเชื่อม
5. สัมภาษณ์ - ผู้ที่เพิ่งได้รับแต่งตั้ง เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	5. สัมภาษณ์ - ผู้ที่ได้รับความ กระทบกระเทือนจากการเกิดแผ่นดินไหวครั้งนี้
6. พุดคุยสั้น ๆ - เบื้องหลังการตัดสินใจ ของรัฐบาลในการขึ้นราคาน้ำมัน	6. พุดคุยสั้น ๆ - เกี่ยวกับพื้นที่ๆ เกิด แผ่นดินไหวในส่วนต่างๆ ของโลก
7. บรรยายเชื่อม	7. บรรยายเชื่อม
รายการนิตยสารทางอากาศ	รายการสารคดี
8. อภิปราย -ระหว่างผู้ซื้อสินค้า 2 คน กับผู้ขายสินค้า 2 คน เกี่ยวกับราคาสินค้าขึ้นๆ ลง ๆ	8. อภิปราย - ระหว่างนักวิทยาศาสตร์ 4 คน จากสาขาต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพการเกิด แผ่นดินไหว
9. เสียงจริง - เสียงรถประจำทางเพื่อ นำเข้าสู่การสัมภาษณ์ผู้จัดการกิจการรถประจำ ทางในชุมชนที่ถูกผู้โดยสารติเรื่องการบริการ	9. เสียงจริง - เสียงระเบิดและเสียง บ้านถล่ม ทลายเพื่อนำเข้าสู่การสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจของท้องถิ่นเกี่ยวกับแผ่นดินไหว ที่เกิดขึ้น
10. บรรยายเชื่อม	10. บรรยายเชื่อม
11. เพลง-เพลงทันสมัย (ถ้าเกี่ยวกับ เรื่องรถประจำทางด้วยก็จะดี)	11. เพลง - เพลงที่มีเนื้อร้องพาดพิงถึง แผ่นดินไหว
12. บรรยาย	12. บรรยาย
13. รายงานนอกสถานที่ - เกี่ยวกับการ จัดงานเลี้ยงรับรองของรัฐบาลโดยมีเสียง แบกกราวด์ด้วย	13. รายงานนอกสถานที่ - เกี่ยวกับการที่ แผ่นดินไหวครั้งใหญ่เมื่อ 5 ปีมาแล้วซึ่งเท่าๆ กับ ที่เกิดในปัจจุบัน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญยากร สุจริตเนติการ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเป็นวิทยุดิจิทัลของสถานีวิทยุกระจายเสียง สถาบันการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของสถานีวิทยุกระจายเสียง สถาบันการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงสู่วิทยุกระจายเสียงระบบดิจิทัลและศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเป็นวิทยุดิจิทัลของสถานีวิทยุสถาบันการศึกษา

ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า (1) การเปลี่ยนผ่านสู่การออกอากาศในระบบดิจิทัลของสถานีวิทยุกระจายเสียงสถาบันการศึกษา ต้องพิจารณาบทบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบริบทด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีมาใช้ พิจารณาประกอบ (2) สภาพการดำเนินการต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล พิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานสถานีวิทยุสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ได้แก่ จุดเริ่มต้น วัตถุประสงค์ พันธกิจ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสถานี ฯ รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานี

ผลการวิจัยจากการสังเกตการณ์ พบว่า สถานีวิทยุสถาบันศึกษามีความพร้อมใน ด้านเทคโนโลยีในการดำเนินกิจการ สถานีวิทยุสถาบันการศึกษาทุกแห่งใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำหรับการออกอากาศที่แตกต่างกัน นอกจากนี้สถานีวิทยุสถาบันการศึกษาทุกแห่ง มีการพัฒนาช่องทางการส่งกระจายเสียงด้วยระบบออนไลน์ แอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ด้านบุคลากร สถานีวิทยุสถาบันการศึกษา บางแห่งมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรบางส่วนงาน รวมถึงสถานีวิทยุสถาบันการศึกษาบางแห่งบริหารงานร่วมกับบริษัทเอกชน มีการบริหารงานในรูปแบบวิสาหกิจ สามารถจัดหารายได้เพื่อบริหารจัดการสถานี ให้อยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี การใช้ชีวิตของประชากร ฯลฯ

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่า (1) สถานีวิทยุกระจายเสียง สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ มีนโยบายและการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่วิทยุกระจายเสียงระบบดิจิทัลทั้งด้านเครื่องมือ ช่องทางกระจายเสียงสู่รูปแบบสื่อใหม่ (2) นโยบายของผู้บริหารสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนแปลงการส่งกระจายเสียงระบบดิจิทัลของสถานีวิทยุกระจายเสียงสถาบันการศึกษา (3) ผู้ฟังเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของสถานีวิทยุสถาบันการศึกษา เมื่อเกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลทำให้เกิดผู้ฟังกลุ่มใหม่ (4) สถานีวิทยุสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคของปัจจัยภายใน และ (5) ปัจจัยภายนอก คือ ผู้ฟังมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากพฤติกรรมผู้ฟังเปลี่ยนแปลงจากการที่ช่องทางข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น

พิพรรธ พวงพูล (2560) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงการจรรยาบรรณวิทยุด้านการท่องเที่ยว ผ่านนักจัดรายการวิทยุ Variety Travel ด้วยวิธีการศึกษาเรื่องเล่า ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นาย

พิพรรณ พวงพูล นักจัดรายการวิทยุ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่า โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า นายพิพรรณ พวงพูล หลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้มีโอกาสในการทำงานรายการโทรทัศน์และวิทยุทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง โดยการเริ่มต้นชีวิตการทำงานเบื้องหน้าเมื่ออายุ 22 ปี คือ ตำแหน่ง Account Executive ที่บริษัท Inspire Entertainment ในช่วงที่ทำงานนั้นตนเองได้มีโอกาสทำงานด้านรายการโทรทัศน์และวิทยุ นอกเหนือจากงานแมกกาซีน หรืองาน Event ครั้งหนึ่ง ตนเองได้มีโอกาสฟังคลื่น FM. 99 ทำให้รู้สึกชื่นชอบ ประกอบกับชอบเดินทาง จึงทำให้สนใจเป็นผู้จัดรายการด้านการท่องเที่ยว จึงได้มีการศึกษารายการวิทยุด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงได้เริ่มต้นการจัดรายการวิทยุด้านการท่องเที่ยว รายการ Variety Travel ออกอากาศทางคลื่น FM. 99 Active Radio ต้องการให้รูปแบบรายการที่ผู้ฟังฟังแล้วสบายใจ ฟังแล้วรู้สึกอึดอัด โดยผู้จัดรายการวิทยุต้องเป็นผู้ที่มีความด้านการท่องเที่ยว สามารถพูดแล้วทำให้รายการสนุก น่าสนใจ จำเป็นต้องเหมาะสมซึ่งกันและกัน ทั้งการพูดคุยการส่งต่อคำพูด ด้านเนื้อหาในการจัดรายการ ได้มีการวางแผนเป็นรายสัปดาห์ เรื่อง เนื้อหาในการจัดรายการ ทั้งความต้องการของผู้สนับสนุน หรือความทันต่อเหตุการณ์ของข้อมูลที่กำลังจะเกิดขึ้น หรือบางครั้งเป็นเนื้อหาเร่งด่วนที่หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวต้องการนำเสนอ ทั้งนี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว โดยได้สอดแทรกเนื้อหาด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ส่วนใหญ่เป็นผู้ติดตามมากับแฮกรับเชิญ หรือผู้ที่มีความชื่นชอบด้านการ ทั้งนี้กลุ่มผู้ฟังเมื่อได้ฟังรายการก็ได้มีการเดินทางท่องเที่ยวตามข้อมูลที่ได้จากการรับฟังรายการ SMS Facebook Fan page ซึ่งปัญหาในการจัดรายการวิทยุ พบว่า ฝ่ายรายการและผู้จัดรายการที่แตกต่างกัน การปรับวิธีการนำเสนอของนักจัดรายการท่านอื่น และขาดอัตลักษณ์การนำเสนอรายการแบบของตนเอง แนวทางการพัฒนารายการวิทยุด้านการท่องเที่ยว อาจจัดเป็นรายการโทรทัศน์ด้านการท่องเที่ยวและจัดรายการวิทยุแบบถ่ายทอดสดซึ่งคาดว่าจะได้รับผลตอบรับจากผู้ฟังที่ดี

บทที่ 3

การดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

3.1 การดำเนินงาน

โครงการพิเศษมีกระบวนการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-Production) ขั้นตอนการผลิต (Production) และขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ดังนี้

3.1.1 ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-Production)

3.1.1.1 การวางแผน (Plan) กำหนดเรื่องราวและเนื้อหาที่ต้องการจะผลิตโดยเนื้อหาที่จะผลิตนิตยสารทางอากาศทางวิทยุกระจายเสียงในที่มีหัวข้อหลัก คือ “แรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จ” เป็นการนำแรงบันดาลใจของผู้ที่ประสบความสำเร็จมาจัดทำในรูปแบบของนิตยสารทางอากาศ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ความพยายามในการทำอาชีพที่รัก และจัดสรรเวลาชีวิตได้อย่างเป็นระเบียบ ซึ่งผู้ผลิตได้ร่วมกันเสนอแนวคิด นำเนื้อหาของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน หลังจากนั้นจะเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ที่ดีนำมาผลิตรายการ และนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเลือกบุคคลที่จะมาถ่ายทอดประสบการณ์แรงบันดาลใจที่ดีที่สุด

ภาพที่ 3.1 จัดทำตัวอย่างนิตยสารทางอากาศและเลือกบุคคลที่ประสบความสำเร็จเสนออาจารย์

3.1.1.2 การหาข้อมูล เตรียมเนื้อหา โดยค้นหาได้จาก เอกสาร บุคคล ซึ่งผู้ผลิตได้ทำการหาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่ประสบความสำเร็จ ค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับการผลิตนิตยสารทางอากาศทางวิทยุกระจายเสียงจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วนำมารวบรวม สังเคราะห์ จัดทำและเรียบเรียงเนื้อหาให้เป็นโครงร่าง ซึ่งในการหาข้อมูลทำให้ผู้ผลิตได้แนวคิดที่จะทำนิตยสารทางอากาศในเรื่องแรงบันดาลใจของผู้ที่ประสบความสำเร็จ

3.1.1.3 จัดทำบท (Script) การเขียนบทนิยายสารทางอากาศทางวิทยุกระจายเสียง จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้เป็นที่เข้าใจและสะท้อนความคิดของผู้ผลิตให้มากที่สุด ทำให้การประสานงานกับทุกฝ่ายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะยึดแนวทางการทำงานจากบทที่ผู้ผลิตเขียนขึ้น เรื่องราวที่ต้องการเสนอและนำมาเรียบเรียงให้เรื่องราวนั้นสามารถสื่อความหมายกับผู้ชมให้ออกมาให้มากที่สุด เมื่อเขียนบทเสร็จแล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับแก้ให้ตรงตามหัวข้อ “แรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จ” จากนั้นจึงนำไปผลิตเป็นชิ้นงานต่อไป

จากข้อมูลของเนื้อหาที่ได้มาจากทั้งการศึกษาค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ตและการสอบถามข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษาจึงจัดทำเป็นนิยายสารทางอากาศโดยเนื้อหาภายในจะมี 2 ช่วงละคร และ ช่วงสัมภาษณ์ โดยเนื้อหาเกี่ยวกับการทำให้เกิดแรงบันดาลใจจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ โดยมีความยาว 15 นาทีต่อตอน ซึ่งแบ่งการเขียนบทออกเป็นเขียนคนละ 1 ตอน โดยมีโครงสร้างของเนื้อหาไปในทิศทางเดียวกันทุกตอน ทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 กล้องสานฝัน

เรื่องราวของเจ้าของสตูดิโอที่ทำตามความฝันของตัวเอง ทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวด้วยกล้องหนึ่งตัว ก่อนจะพัฒนาตัวเอง วางแผนชีวิตจนประสบความสำเร็จในวัย 27 ปี

ตอนที่ 2 Biker story

หนุ่มวัย 23 ปี ที่ชื่นชอบในการแข่งรถและแต่งรถ อยากทำให้ครอบครัวเห็นว่าสามารถเลี้ยงดูครอบครัวและคนที่ตัวเองรักได้ จึงรับขายท่อรถมอเตอร์ไซด์และผลิตท่อจนมีแบรนด์เป็นของตัวเอง และเป็นแบรนด์ที่มีชื่อเสียงอันดับต้นๆของประเทศไทย

ตอนที่ 3 หมูทอดพารวย

หญิงสาวผู้เข้ามายังนครปฐมด้วยกระเป๋า 1 ใบ เสื้อผ้า 4 ชุด เงินติดตัว 2 พัน ด้วยความยากจน จึงทำให้เธอหางานทำ แต่ด้วยเธอเป็นคนนอกกรอบ จึงเลือกออกจากที่ทำงานและมาทำงานเส้นทางค้าขาย จนตอนนี้มีเจ้าของแฟรนไชส์หมูทอดพารวย

ตอนที่ 4 วัยรุ่นสร้างตัว

นักศึกษาที่มุ่งมั่นที่อยากจะมีรายได้เลี้ยงตนเอง และไม่ยอมเป็นภาระให้กับครอบครัว จึงทำงานหารายได้ จนกลายเป็นความชอบ ซึ่งในปัจจุบันทำงานประจำไปด้วยเรียนไปด้วย มีการแบ่งเวลาและจัดสรรชีวิตของตนเองเป็นอย่างดี และเป็นพนักงานประจำอยู่ที่บริษัท สยาม อาร์มสตรอง ในวัยเพียงอายุ 22 ปี

3.1.1.4 การคัดเลือกเสียงตัวละคร

การคัดเลือกเสียงตัวละครผู้ผลิตได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมคณะที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการอัดละครซึ่งเป็นช่วงหนึ่งในนิตยสารทางอากาศ เพื่อตรงตามกลุ่มเป้าหมายและมีความสะดวกในการติดต่อเพื่ออัดละคร

ตอน Biker story

- 1) แจ็ค รับบทโดย พบธรรม ศรีวิศาล ควรมีน้ำเสียงวัยรุ่นตอนปลาย ทุ้ม และหนักแน่น
- 2) แม่แจ็ค รับบทโดย เจวลิน สอนสี มีน้ำเสียงเหมาะกับบท
- 3) จิน รับบทโดย ฉัตรมณี คำศรีสุข มีน้ำเสียงวัยรุ่นตอนปลาย และมีเสียงเหมาะกับตัวละคร
- 4) รุ่งพี รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี มีน้ำเสียงวัยรุ่นเหมาะกับบท

ตอน วัยรุ่นสร้างตัว

- 1) ตัวโน้ต รับบทโดย ฉัตรมณี คำศรีสุข มีน้ำเสียงหวาน เหมาะกับละคร และใช้น้ำเสียงได้ดี
- 2) อาจารย์ รับบทโดย พบธรรม ศรีวิศาล มีน้ำเสียงเหมาะกับบท
- 3) คิตตี้ รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี มีน้ำเสียงวัยรุ่นเหมาะกับบท
- 4) หัวหน้า รับบทโดย เจวลิน สอนสี มีน้ำเสียงใหญ่และดูเหมาะสมกับบทที่ได้รับ
- 5) เพื่อนร่วมงาน รับบทโดย ศรัณยู ประไพย์ ใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับบท

ตอน กล้องसानฝัน

- 1) แยม รับบทโดย นพพล ฤกษ์ชัยภูมิ มีน้ำเสียงวัยรุ่นผู้ชาย เหมาะกับบท
- 2) แม่แยม รับบทโดย เจวลิน สอนสี มีน้ำเสียงที่เหมาะสมกับบท
- 3) มาร์ค รับบทโดย ศรัณยู ประไพย์ มีน้ำเสียงเหมาะกับบทและสอดคล้องกับบทแยม
- 4) เจ้าของร้าน รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี ใช้น้ำเสียงแก่ เหมาะกับบท
- 5) รุ่งพี รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี มีน้ำเสียงวัยเดียวกับกับแยม

ตอน หมูทอดพารวย

- 1) เพ็ญ รับบทโดย เจวลิน สอนสี มีน้ำเสียงต่างจังหวัด เหมาะกับบท
- 2) แม่เพ็ญ รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี มีน้ำเสียงที่สอดคล้องกับบทเพ็ญ
- 3) สัน รับบทโดย พบธรรม ศรีวิศาล น้ำเสียงสอดคล้องกับเพ็ญ
- 4) ลูกค้า รับบทโดย ชัชฎาพร เนตรดี มีน้ำเสียงเหมาะกับบท

เมื่อคัดเลือกเสียงตัวละครได้แล้ว จึงจัดเตรียมเสียงประกอบและเสียงเพลงในแต่ละตอน จากนั้นจึงได้ทำการจองห้องบันทึกเสียง เพื่อดำเนินการอัดเสียงตัวละคร และเสียงอื่นๆต่อไป

3.1.2 ขั้นตอนการผลิต (Production)

3.1.2.1 ในส่วนผู้ดำเนินรายการหลักและผู้ลงเสียงอัดละครจะทำการซักซ้อมบทและเข้าห้องบันทึกเสียง เมื่อพร้อมแล้วจะทำการบันทึกเสียงจริง ทำการตรวจสอบคุณภาพหลังจากบันทึกเสียงเสร็จ หากมีข้อผิดพลาดจะทำการบันทึกเสียงและแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ได้เสียงที่มีคุณภาพที่สุด

โดยผู้ดำเนินรายการหลักของรายการ คือ เจวลิน สอนสี จะอัดเปิดรายการที่ห้องบันทึกเสียงเพื่อให้ได้เสียงที่มีคุณภาพ

ภาพที่ 3.2 ภาพผู้ดำเนินรายการหลักบันทึกเสียง

ภาพที่ 3.3 ภาพบันทึกเสียงละคร

และเพื่อให้ได้บรรยากาศเป็นธรรมชาติและสมจริง ในช่วงสัมภาษณ์ ผู้ผลิตได้ดำเนินการสัมภาษณ์นอกสถานที่ ดังนี้

ตอน Biker story สัมภาษณ์คุณชวนากร บุญใส (พี่น้อง)

มีพิธีกรดำเนินรายการนอกสถานที่ คือ ชัชฎาพร เนตรดี ที่ร้าน Daivo

ภาพที่ 3.4 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณชวนากร บุญใส

ตอน หมูทอดพารวย สัมภาษณ์คุณวารุณี รัมจันทิก (พี่เมย์)

มีพิธีกรดำเนินรายการนอกสถานที่ คือ ชัชฎาพร เนตรดี ที่ร้าน Amazon

ภาพที่ 3.5 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณวารุณี รัมจันทิก

ตอน วิทยุสร้างตัว สัมภาษณ์คุณกานตรัตน์ มิลินทสูต (ตัวโน้ต)

มีพิธีกรดำเนินรายการนอกสถานที่ คือ ชัชฎาพร เนตรดี ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาพที่ 3.6 ภาพลงพื้นที่สัมภาษณ์คุณกานตรัตน์ มิลินทสูต

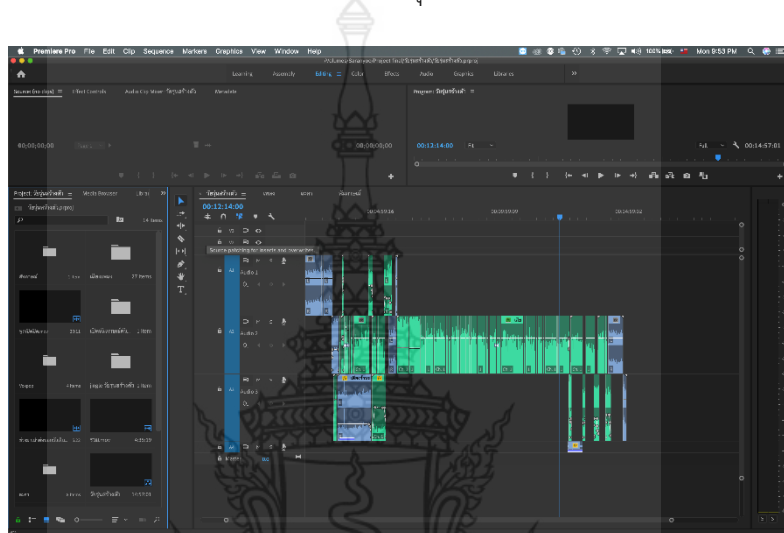
และในรายการมีช่วง Vox pop ซึ่งจะเป็นการสัมภาษณ์ในคำถามเดียวกันในหลายๆคน ซึ่งคำถามจะต้องเป็นคำถามปลายเปิด โดยทางผู้ผลิตจะตั้งคำถาม Vox pop ให้คล้องจองกับแต่ละตอน และนำไปสัมภาษณ์บุคคลทั่วไปและนักศึกษาตามกลุ่มเป้าหมาย โดยจะอัดสัมภาษณ์นอกสถานที่เพื่อจะได้เก็บบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

ภาพที่ 3.7 ภาพการดำเนินการสัมภาษณ์ เรื่อง Vox pop

3.1.3 ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production)

3.1.3.1 เป็นการนำไฟล์เสียงที่ได้จากการบันทึกทั้งหมด มาคัดเลือกเรียบเรียงและตัดต่อส่วนที่เกินหรือไม่ต้องการออก โดยใช้โปรแกรม Adobe Premier pro ขั้นตอนทำเริ่มจากวางโครงเรื่องของเสียงให้ครบตามบทที่เขียนไว้ แล้วใส่เสียงดนตรี เสียงประกอบ เพื่อเน้นความรู้สึกของอารมณ์ เพื่อให้รายการมีความน่าสนใจ ชวนติดตาม แล้วทำขั้นตอนสุดท้ายคือการทำให้ทุกเสียงเกิดความสมดุล มีความดังเบาเพื่อสร้างความสมจริง หรือเรียกขั้นตอนนี้ว่าทำ Mastering ความยาวของไฟล์เสียงที่ได้ออกมาคือ 15.00 นาที เป็นไฟล์นามสกุล .MP4

ภาพที่ 3.8 ภาพการตัดต่อโดยใช้โปรแกรม Adobe premiere pro

3.1.4 ประเมินและแก้ไขก่อนออกอากาศ (Evaluation)

หลังจากกระบวนการผลิตนิตยสารทางอากาศทางวิทยุกระจายเสียงเสรีจัสติน ผู้ผลิตทำการประเมินผลจากแบบสอบถามที่ได้นำรายการทั้ง 4 ตอนไปให้กลุ่มเป้าหมายฟัง เพื่อประเมินว่าฟังแล้วจะเกิดแรงบันดาลใจจากเนื้อหาหรือไม่ และชอบตอนไหนมากที่สุด

จากการทำแบบสอบถาม Focus Group ในกลุ่มเป้าหมาย อายุ 18 -35 ปี จำนวน 20 คน ผลการประเมินคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

เพศ ชาย 10 คน คิดเป็น 50%

เพศ หญิง 10 คน คิดเป็น 50%

อายุ

อายุ 20 ปี 1 คน

อายุ 21 ปี 5 คน

อายุ 22 ปี 2 คน
 อายุ 23 ปี 2 คน
 อายุ 26 ปี 1 คน
 อายุ 27 ปี 1 คน
 อายุ 28 ปี 2 คน
 อายุ 29 ปี 1 คน
 อายุ 30 ปี 1 คน
 อายุ 31 ปี 1 คน
 อายุ 32 ปี 1 คน
 อายุ 33 ปี 1 คน
 อายุ 34 ปี 1 คน

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจ

ตอน กล้องสแกนฟัน

1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ

มากที่สุด	5	คน
มาก	8	คน
ปานกลาง	7	คน

2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ

มากที่สุด	5	คน
มาก	7	คน
ปานกลาง	7	คน
น้อย	1	คน

3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

มากที่สุด	6	คน
มาก	8	คน
ปานกลาง	6	คน

4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน

มากที่สุด	2	คน
มาก	12	คน
ปานกลาง	5	คน
น้อย	1	คน

5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน

มากที่สุด	2	คน
มาก	11	คน
ปานกลาง	6	คน
น้อย	1	คน

6. เสียงของผู้ดำเนินรายการขัดถ้อยขัดคำและน่าสนใจ

มากที่สุด	6	คน
มาก	12	คน
ปานกลาง	1	คน
ไม่พึงพอใจ	1	คน

7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด

มากที่สุด	1	คน
มาก	10	คน
ปานกลาง	9	คน

8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม

มากที่สุด	6	คน
มาก	7	คน
ปานกลาง	6	คน
น้อย	1	คน

9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี (ช่วงละคร, ช่วงสัมภาษณ์)

มากที่สุด	6	คน
มาก	7	คน
ปานกลาง	7	คน

ภาพรวม	มากที่สุด	39	คน
	มาก	82	คน
	ปานกลาง	54	คน
	น้อย	4	คน
	ไม่พึงพอใจ	1	คน

จากแบบประเมินตอนกล้องสานฝัน พบว่าด้านเนื้อหา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วเกิดแรงบันดาลใจและเนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย ในระดับมาก รองลงมาคือ เนื้อหารายการมีความน่าสนใจ ด้านคุณภาพเสียงพบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามมีความพึงพอใจในเสียงของผู้ดำเนินรายการชด้อยชดคำและน่าสนใจในระดับมาก ด้านความยาวรายการของรายการ 15 นาทีและความยาวของแต่ละช่วง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก

ตอน Biker story

1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ

มากที่สุด 10 คน

มาก 10 คน

2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ

มากที่สุด 6 คน

มาก 13 คน

ปานกลาง 1 คน

3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

มากที่สุด 6 คน

มาก 8 คน

ปานกลาง 6 คน

4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน

มากที่สุด 10 คน

มาก 8 คน

ปานกลาง 1 คน

น้อย 1 คน

5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน

มากที่สุด 7 คน

มาก 9 คน

ปานกลาง 3 คน

น้อย 1 คน

6. เสียงของผู้ดำเนินรายการชด้อยชดคำและน่าสนใจ

มากที่สุด 12 คน

มาก 5 คน

ปานกลาง 2 คน

น้อย 1 คน

7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด

มากที่สุด 6 คน

มาก 10 คน

ปานกลาง 3 คน

8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม

มากที่สุด 5 คน

มาก 12 คน

ปานกลาง 3 คน

9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี (ช่วงละคร, ช่วงสัมภาษณ์)

มากที่สุด 7 คน

มาก 10 คน

ปานกลาง 2 คน

ไม่พึงพอใจ 1 คน

ภาพรวม	มากที่สุด	53	คน
	มาก	83	คน
	ปานกลาง	19	คน
	น้อย	3	คน
	ไม่พึงพอใจ	1	คน

จากแบบประเมินตอน Biker story พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในระดับมากที่สุด เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วเกิดแรงบันดาลใจ ด้านคุณภาพเสียงพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจนมากที่สุด ด้านความยาวของรายการ 15 นาที พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนความยาวของแต่ละช่วง พบว่าความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดีในระดับมาก

ตอน หมูทอดพารวย

1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ

มากที่สุด 10 คน

มาก 9 คน

ปานกลาง 1 คน

2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ

มากที่สุด 11 คน

มาก 6 คน

ปานกลาง 3 คน

3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

มากที่สุด	9	คน
-----------	---	----

มาก	9	คน
-----	---	----

ปานกลาง	2	คน
---------	---	----

4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน

มากที่สุด	6	คน
-----------	---	----

มาก	12	คน
-----	----	----

ปานกลาง	2	คน
---------	---	----

5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน

มากที่สุด	10	คน
-----------	----	----

มาก	8	คน
-----	---	----

ปานกลาง	1	คน
---------	---	----

น้อย	1	คน
------	---	----

6. เสียงของผู้ดำเนินรายการชัดเจน ชัดคำและน่าสนใจ

มากที่สุด	12	คน
-----------	----	----

มาก	6	คน
-----	---	----

ปานกลาง	2	คน
---------	---	----

7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด

มากที่สุด	6	คน
-----------	---	----

มาก	13	คน
-----	----	----

ปานกลาง	1	คน
---------	---	----

8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม

มากที่สุด	5	คน
-----------	---	----

มาก	12	คน
-----	----	----

ปานกลาง	3	คน
---------	---	----

9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี (ช่วงละคร, ช่วงสัมภาษณ์)

มากที่สุด	6	คน
-----------	---	----

มาก	9	คน
-----	---	----

ปานกลาง	5	คน
---------	---	----

ภาพรวม	มากที่สุด	75	คน
--------	-----------	----	----

	มาก	84	คน
--	-----	----	----

	ปานกลาง	20	คน
--	---------	----	----

	น้อย	1	คน
--	------	---	----

จากแบบประเมินตอน หมูทอดพารวย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพเสียงพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ เสียงของผู้ดำเนินรายการมีความชัดเจนยชัดเจนและน่าสนใจ ในระดับมากที่สุด ด้านความยาวของรายการมีความเหมาะสม พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนความยาวของแต่ละช่วง พบว่าความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดีในระดับมาก

ตอน วิทยุสร้างตัว

1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ

มากที่สุด	6	คน
มาก	12	คน
ปานกลาง	2	คน

2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ

มากที่สุด	8	คน
มาก	9	คน
ปานกลาง	1	คน
น้อย	1	คน

3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

มากที่สุด	14	คน
มาก	5	คน
น้อย	1	คน

4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน

มากที่สุด	6	คน
มาก	10	คน
ปานกลาง	3	คน
ไม่พึงพอใจ	1	คน

5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน

มากที่สุด	8	คน
มาก	6	คน
ปานกลาง	6	คน

6. เสียงของผู้ดำเนินรายการชัดเจนชัดคำและน่าสนใจ

มากที่สุด	10	คน
มาก	7	คน

ปานกลาง 3 คน

7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด

มากที่สุด 7 คน

มาก 8 คน

ปานกลาง 3 คน

8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม

มากที่สุด 4 คน

มาก 11 คน

ปานกลาง 4 คน

น้อย 1 คน

9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี (ช่วงละคร, ช่วงสัมภาษณ์)

มากที่สุด 3 คน

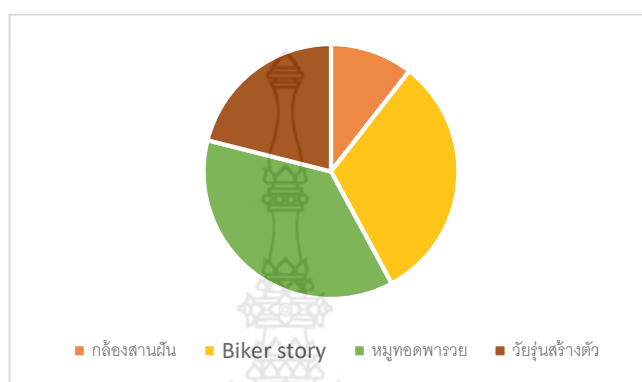
มาก 11 คน

ปานกลาง 6 คน

จากแบบประเมินตอน วิจารณ์สร้างตัว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาของรายการเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพเสียงพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ เสียงของผู้ดำเนินรายการมีความชัดถ้อยชัดคำและน่าสนใจ ในระดับมากที่สุด และเสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน ในระดับมาก ด้านความยาวของรายการ 15 นาทีที่มีความเหมาะสม พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนความยาวของแต่ละช่วง พบว่าความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดีในระดับมาก

ตอนที่ประทับใจมากที่สุด

ตอน กล้องสานฝัน	3 คน คิดเป็น	15%
ตอน Biker story	6 คน คิดเป็น	30%
ตอน หมูทอดพารวย	7 คน คิดเป็น	35%
ตอน วัยรุ่นสร้างตัว	4 คน คิดเป็น	20%

สรุปจากการประเมินทั้งหมด นำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามแบบสอบถาม ก่อนที่จะนำไปออกอากาศทางสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 92 MHz

3.1.5 การออกอากาศ

ทางทีมงานผู้ผลิตได้ติดต่อไปทางสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 92 MHz เพื่อนำรายการ Inspired myself ทั้ง 4 ตอนไปออกอากาศ โดยนัดวันเวลาออกอากาศ เป็นวันอาทิตย์ ที่ 8 , 15 , 22 และ 29 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 เวลา 16:00 – 16:15 น.

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการพิเศษโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ () ชาย () หญิง
- อายุ.....ปี
- คณะสาขา

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจ ตอน หมูทอดพารวย

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					ไม่แสดง ความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ	
	5	4	3	2	1	
★ ด้านเนื้อหา / ความน่าสนใจของเนื้อหา						
1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ						
2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ						
3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย						
★ ด้านคุณภาพเสียง						
4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน						
5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน						
6. เสียงของผู้ดำเนินรายการชัดเจนชัดคำและน่าสนใจ						
7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด						
★ ด้านความยาวของรายการ 15 นาที						
8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม						
9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี						
- ช่วงสัมภาษณ์						
- ช่วงละคร						

- ตอนที่ประทับใจมากที่สุด

() กล้องสามคัน	() Biker story
() หมูทอดพารวย	() วิทยุสร้างตัว
 - ข้อเสนอแนะอื่นๆ
-

ภาพที่ 3.9 ภาพทำแบบประเมิน Focus group

3.2 ข้อเสนอแนะ

จากการจัดทำโครงการพิเศษการผลิตนิตยสารทางอากาศทางวิทยุกระจายเสียง มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.2.1 รายการนิตยสารทางอากาศยังสามารถทำเป็นรูปแบบรายการอื่นได้ เช่น สารคดี ทั้งในสื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์

3.2.2 สนับสนุนให้นักศึกษารุ่นต่อไป มีโอกาสเพื่อสร้างประสบการณ์ในการทำงานจริงและนำไปเป็นผลงานในการสมัครงาน

บรรณานุกรม

- ไอ้ต ยูธนา. (2531). **เส้นทางสู่อาชีพดีเจ ภาค ๑** นักจัดรายการวิทยุ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
สารมวลชนจำกัด.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2539). **คู่มือผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง**. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บำรุง สุขพรรณ. (2522). **พฤติกรรมกรับฟังข่าวสารวิทยุกระจายเสียงและผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท
: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยุกระจายเสียงกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ
(กรป.กลาง) จังหวัดเชียงราย**. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พินิตตา สุขโกศล. (2549). **เอกสารประกอบการสอนวิชา การผลิตสื่อกระจายเสียง (Broadcasting
Production**. รหัสวิชา 216317 คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ ภาควิชา
นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เฉลิมศรี หุนเจริญ. (2531). **การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง**. เทคนิคการเป็นผู้ประกาศและผู้ดำเนิน
รายการ. **หน่วยที่ 8**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชลลดา วงศ์วิชัย และ พูนทรัพย์ สิทธิพรหม.(2533). **วิทยุและโทรทัศน์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครู
พระนคร.
- ดวงทิพย์ วรพันธ์, อ่างใน บุษราคัม เอี่ยมอำไพ. (2538). **การจัดรายการวิทยุกระจายเสียงประเภท
ข่าวสาร :ในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง**. เอกสารการสอนชุดวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จารุลินทร์ มุสิกะพงษ์. (2546). **การผลิตรายการสารคดีและนิตยสารทางอากาศ**. เอกสารการสอนชุด
วิชาการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง **หน่วยที่ 6**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

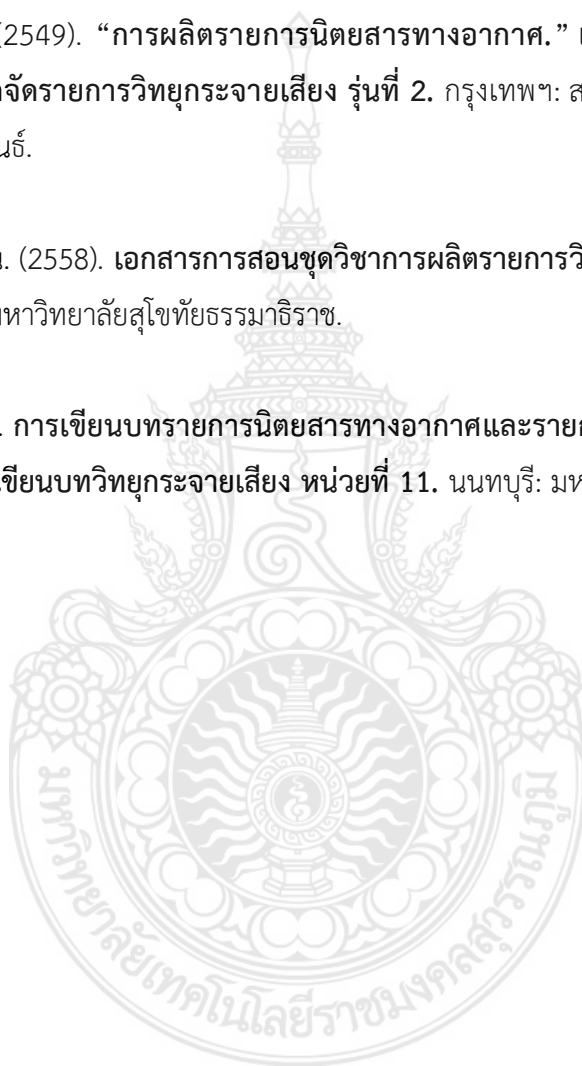
จุมพล รอดคำดี. (2525). **คู่มือการผลิตวิทยุกระจายเสียง**. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวุฒิ ศรีอินทร์คำ. (2559). **บทรายการวิทยุประเภทนิตยสารสาขาวิทยุกระจายเสียง:มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**.

เตือนใจ ลินธุวณิก. (2549). “การผลิตรายการนิตยสารทางอากาศ.” เอกสารประกอบการบรรยาย **หลักสูตรนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง รุ่นที่ 2**. กรุงเทพฯ: สถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์.

ธีรารักษ์ โพธิสุวรรณ. (2558). **เอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตรายการวิทยุชั้นสูง หน่วยที่ 8**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุมน อยู่สิน. (2547). **การเขียนบทรายการนิตยสารทางอากาศและรายการปกิณกะ. เอกสารการสอนชุดวิชาการเขียนบทวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่ 11**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

Proposal รายการ Proposal ตอน และบทรายการ Inspired myself

โครงการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

ชื่อรายการ	Inspired myself
ประเภทรายการ	สาระบันเทิง
รูปแบบรายการ	นิตยสารทางอากาศ
กลุ่มเป้าหมาย	ผู้ฟังตั้งแต่ 18 - 35 ปี
สถานีออกอากาศ	ทางสถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ F.M. 92 MHz
วันเวลาที่ออกอากาศ	ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 16.00-16.15 น.
ความยาวรายการ	15 นาที
หลักการและเหตุผล	<p>สังคมในปัจจุบันผู้คนส่วนใหญ่มีมุมมองที่แตกต่างกันและต้องเผชิญกับปัญหามากมาย ทำให้เกิดอารมณ์เบื่อหน่ายและย่อท้อต่อการสร้างความสำเร็จและความสุขในชีวิต ให้เป็นการมองโลกในแง่ดีหรือความคิดบวกจะช่วยสร้างมุมมองที่นำไปสู่การพัฒนาตนเองและสังคมให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุดและกล้าที่จะแสดงศักยภาพให้ดีขึ้น</p> <p>ทางผู้จัดจึงเล็งเห็นว่าการให้สาระข้อมูลที่บางคนมองข้ามให้หันมาสนใจทางสื่อวิทยุกระจายเสียงนั้นสามารถเข้าถึงได้ง่าย จึงได้ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงในรูปแบบนิตยสารทางอากาศโดยเป็นประเภทสาระบันเทิง โดยให้บุคคลที่ประสบความสำเร็จมาร่วมแชร์ประสบการณ์เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและพร้อมให้ความบันเทิง เพื่อไม่ให้ผู้ฟังรู้สึกเบื่อหน่ายและดึงดูดความสนใจผู้ฟังให้มากที่สุดให้</p>
วัตถุประสงค์รายการ	<ol style="list-style-type: none">1. เพื่อทำให้เกิดแรงบันดาลใจแก่ผู้ฟัง2. เพื่อแนะนำทางเลือกในการเลือกอาชีพ
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<ol style="list-style-type: none">1. ผู้ฟังเกิดแรงบันดาลใจแก่ผู้ฟัง2. ผู้ฟังมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ
แนวคิดรายการ	นำเสนอเนื้อหาที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่ประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย ผู้ฟังจะได้รับความรู้และแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต โดยจะนำเสนอเรื่องราวของแต่ละบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันออกไป เพื่อเป็นความรู้และเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ

ชื่อตอน / จำนวนตอน

1. ตอนที่ 1 กล้องสานฝัน นำเสนอเรื่องราวของผู้ที่รักการถ่ายภาพ
2. ตอนที่ 2 Biker story นำเสนอเรื่องราวของผู้ที่ชื่นชอบมอเตอร์ไซด์
3. ตอนที่ 3 หมูทอดพารวย นำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงที่หาเลี้ยงตนเองด้วยหมูทอด จนกลายเป็นแฟรนไชส์หมูทอดเจ้าเด็ด
4. ตอนที่ 4 วัยรุ่นสร้างตัว นำเสนอเรื่องราวของนักศึกษาที่ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย และยังเป็นพนักงานประจำของบริษัท Saim ArmStrong เป็นเจ้าของกิจการขายเสื้อผ้าและร้านก๋วยเตี๋ยวคุณย่ามีเส้น

วิธีการนำเสนอ

โทนของรายการ : กึ่งทางการ ผู้ดำเนินรายการมีความสุข ชัดถ้อยชัดคำ
การนำเสนอประกอบด้วย :

1. Vox pop
2. ละครสั้นเกี่ยวกับเรื่องของบุคคลที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ
3. สัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ

ผู้ดำเนินรายการประกอบไปด้วย :

คนที่ 1 ผู้ดำเนินรายการ ทำหน้าที่เปิดรายการ เชื่อมช่วงต่าง ๆ ในรายการ และปิดรายการ บุคลิกผู้ดำเนินรายการสุขุม พูดชัดถ้อยชัดคำ

คนที่ 2 ผู้ดำเนินรายการ ทำหน้าที่สัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ฟังได้ บุคลิกผู้ดำเนินรายการร่าเริง ชัดถ้อยชัดคำ

Rundown Sheet สถานีวิทยุการศึกษา FM 92 MHz รายการ Inspired myself ออกอากาศเวลา 16.00 – 16.15 น.

ลำดับที่	เนื้อหารายการ	รูปแบบรายการ	เวลา	เวลารวม
1	เปิดรายการ	Jingle	12 วินาที	12 วินาที
2	Vox pop	สัมภาษณ์	45 วินาที	57 วินาที
3	Jingle คั่นช่วง	Jingle	8 วินาที	1 นาที 5 วินาที
4	เข้ารายการ	พุดคุย	1 นาที 23 วินาที	2 นาที 28 วินาที
5	Jingle ช่วงละครดีคนมีฝัน	Jingle	14 วินาที	2 นาที 42 วินาที
6	ละครดีคนมีฝัน	ละครวิทยุ	1 นาที 40 วินาที	4 นาที 22 วินาที
7	พุดเชื่อมเข้าช่วงมาเล่าต่อบอกวัย Gen	พุดคุย	13 วินาที	4 นาที 35 วินาที
7	Jingle ช่วงมาเล่าต่อบอกวัย Gen	Jingle	9 วินาที	4 นาที 44 วินาที
8	มาเล่าต่อบอกวัย Gen	สัมภาษณ์	8 นาที 11 วินาที	12 นาที 55 วินาที
9	ละครดีคนมีฝัน (จบท้าย)	ละครวิทยุ	1 นาที 3 วินาที	13 นาที 58 วินาที
10	Jingle คั่นช่วง	Jingle	9 วินาที	14 นาที 7 วินาที
11	พุดสรุปปิดรายการ	พุดคุย	42 วินาที	14 นาที 49 วินาที
12	ปิดรายการ	Jingle	11 วินาที	15 นาที

ผู้ผลิตรายการ

ผู้ดำเนินรายการคนที่ 1 เจวลิน สอนสี
 ผู้ดำเนินรายการคนที่ 2 ชัชฎาพร เนตรดี
 ช่างเทคนิค กัญญา สิทธิเวทย์
 ควบคุมการผลิต ชัชฎาพร เนตรดี
 บทสคริปต์รายการ เจวลิน สอนสี
 ติดต่อประสานงาน ศรัณยู ประไพย์

แหล่งข้อมูล

คุณเนตรนภิส พัฒนาไพบุลย์กุล นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
 คุณศิวาวุฒ วันนา ผู้ดำเนินรายการ สรวลสนุก สถานีวิทยุศึกษา
<http://radio1812.net> สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562 เวลา 18.05 น.
 เสียงสัมภาษณ์ใน Vox pop นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ชั้นปีที่ 1 – 4

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามและผลการประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินโครงการพิเศษโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ () ชาย () หญิง
- อายุ.....ปี
- คณะ สาขา

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจ ตอน Biker story

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					ไม่แสดงความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ	
	5	4	3	2	1	
★ ด้านเนื้อหา / ความน่าสนใจของเนื้อหา						
1. เนื้อหาของรายการสามารถฟังแล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ						
2. เนื้อหาของรายการมีความน่าสนใจ						
3. เนื้อหาของรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย						
★ ด้านคุณภาพเสียง						
4. เสียงในแต่ละตอนมีความชัดเจน						
5. เสียงในแต่ละช่วงมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน						
6. เสียงของผู้ดำเนินรายการชัดเจนชัดคำและน่าสนใจ						
7. เสียงเชื่อมช่วงละครมีความต่อเนื่อง ไม่ติดขัด						
★ ด้านความยาวของรายการ 15 นาที						
8. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม						
9. ความยาวของแต่ละช่วงมีความพอดี						
- ช่วงสัมภาษณ์						
- ช่วงละคร						

● ตอนที่ประทับใจมากที่สุด

- () กล้องसानฝัน () Biker story
- () หมูทอดพารวย () วิทยุสร้างตัว

● ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ภาคผนวก ค.

ภาพเบื้องหลังกระบวนการผลิตนิตยสารทางอากาศ

รายการ Inspired myself

ภาพสัมภาษณ์คุณชวนากร บุญใส

ภาพสัมภาษณ์คุณวารุณี รุ่งจันทิก

ภาพสัมภาษณ์คุณกานตรัตน์ มลิินทสุต

ภาพติดต่อประสานงานกับคุณเนตรนภิสและคุณศิวาวุธ

ภาพเขียนบท

ภาพตัดต่อเสียงโดยใช้โปรแกรม Premiere pro

ภาพบันทึกเสียงละคร

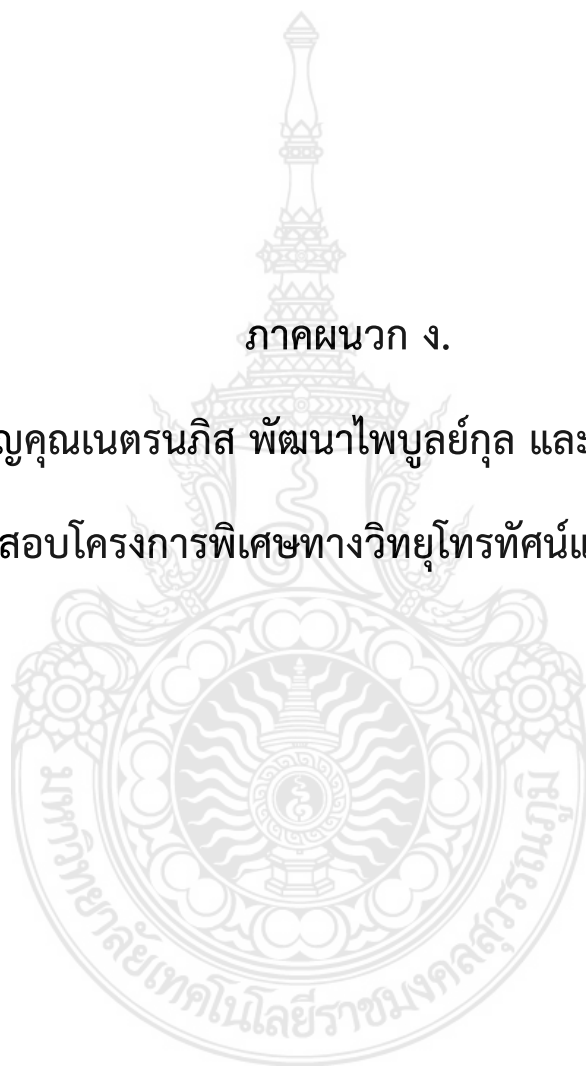

ภาพบันทึกเสียงผู้ดำเนินรายการหลัก

ภาคผนวก ง.

จดหมายเชิญคุณเนตรนภิส พัฒนาไพบูลย์กุล และ คุณศิวาวุธ วันนา
เป็นกรรมการสอบโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

ที่ อว.๐๖๕๒.๐๔/

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๓๙๙ ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเป็นกรรมการสอบหัวข้อโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

เรียน คุณเนตรนภิส พัฒนาไพบุลย์กุล
นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้วยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ในรายวิชา ๐๘-๒๑๒-๔๑๔ โครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะฯ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์อย่างกว้างขวางในเรื่องที่เกี่ยวกับหัวข้อโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จึงขออนุญาตเป็นกรรมการสอบโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง หัวข้อโครงการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงนิตยสารทางอากาศ รายการ Inspired myself ในวันศุกร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ณ ห้อง Advertising & Public Relations Presentation Room คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถการ สัตยพานิชย์)

คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๕-๓๗๗๗-๑๕ ต่อ ๖๘๓๑-๔

โทรสาร ๐-๒๖๖๕-๓๘๒๙ ต่อ ๖๙๗๑

ที่ อว.๐๖๕๒.๐๔/

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๓๙๙ ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการสอบหัวข้อโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

เรียน คุณศิวารุธ วันนา
ผู้ดำเนินรายการสรวลสนุก สถานีวิทยุศึกษา

ด้วยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ในรายวิชา ๐๘-๒๑๒-๔๑๔ โครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะฯ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในเรื่องที่เกี่ยวกับหัวข้อโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จึงขอเรียนเชิญเป็นกรรมการสอบโครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง หัวข้อโครงการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงนิตยสารทางอากาศ รายการ Inspired myself ในวันศุกร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ณ ห้อง Advertising & Public Relations Presentation Room คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถการ สัตยพานิชย์)

คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๕-๓๗๗๗-๑๕ ต่อ ๖๘๓๑-๔

โทรสาร ๐-๒๖๖๕-๓๘๒๙ ต่อ ๖๙๗๑

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวชัชฎาพร เนตรดี	
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2541	
ภูมิลำเนา		
ประวัติการศึกษา		
ปีที่สำเร็จการศึกษา	วุฒิมัธยมศึกษา	ชื่อสถาบันการศึกษา
พ.ศ.2558	มัธยมศึกษาปีที่6	โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกัญญา สิทธิเวทย์	
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2541	
ภูมิลำเนา	6/7 ต.บางกรวย จ.นนทบุรี	
ประวัติการศึกษา		
ปีที่สำเร็จการศึกษา	วุฒิมัธยมศึกษา	ชื่อสถาบันการศึกษา
พ.ศ.2558	มัธยมศึกษาปีที่6	โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวเจวลิน สอนสี	
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2541	
ภูมิลำเนา	157/67 ต.บางไผ่ จ.นนทบุรี	
ประวัติการศึกษา		
ปีที่สำเร็จการศึกษา	วุฒิมัธยมศึกษา	ชื่อสถาบันการศึกษา
พ.ศ.2558	มัธยมศึกษาปีที่6	โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์

ชื่อ-นามสกุล	นายศรัณยู ประไพย์	
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2540	
ภูมิลำเนา	3/290 เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	
ประวัติการศึกษา		
ปีที่สำเร็จการศึกษา	วุฒิมัธยมศึกษา	ชื่อสถาบันการศึกษา
พ.ศ.2558	มัธยมศึกษาปีที่6	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย